

Ida Stjerna
Handläggare
033-35 72 09Datum
2023-09-19Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00134 2.3.8.0

Remiss: Personalpolitiskt program

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Med angivet förslag på tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsonämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Sammanfattning

Borås Stads personalpolitiska program är en revidering av tidigare program. Det nya programmet tar sin utgångspunkt i kompetensförsörjningsutmaningen och Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsgivare med fokus på dem vi är till för – Boråsarna. Programmet kopplas också till de globala målen för hållbar utveckling och anger den viljeinriktning som ska känneteckna Borås Stad som arbetsgivare under kommande period.

Fritids- och folkhälsonämnden förutsätter att författarna valt att inkludera chefer då begreppet medarbetare endast används i dokumentet. Om intentionen inte varit detta så saknar nämnden ett perspektiv kring chef och ledarskap i programmet.

Under rubriken ”Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare” föreslår nämnden ett tillägg om att skapa förutsättningar för chefer att vara goda, ansvarstagande och utvecklande ledare som företräder arbetsgivaren Borås Stad.

Chefer ska självklart ses som medarbetare i staden men är också arbetsgivarens företrädare och har ett ansvar att vara goda ledare som arbetar och möjliggör att målsättningarna i dokumentet uppnås. Därav kan det vara av vikt att också särskilt nämna denna grupp och dess förutsättningar i programmet.

Nämnden noterar att de personalpolitiska riktlinjerna ska ses över. I samband med det så bör även andra styrdokument, exempelvis lönekriterierna, medarbetar- och cheföverenskommelsen, ses över så att de harmoniserar med det uppdaterade programmet.

Med angivet förslag på tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsonämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads personalpolitiska program är en revidering av tidigare program. Det nya programmet tar sin utgångspunkt i kompetensförsörjningsutmaningen och Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsplats med fokus på dem vi är till för – Boråsarna. Programmet kopplas också till de globala målen för hållbar utveckling och anger den viljeinriktning som ska känneteckna Borås Stad som arbetsgivare under kommande period. De globala mål som särskilt lyfts fram är: God hälsa och välbefinnande, Jämställdhet, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt Minskad ojämlikhet.

Fritids- och folkhälsonämnden har tagit del av förslaget till Borås Stads personalpolitiska program. Programmet är en revidering av tidigare program, vilket senast skedde 2018.

Det personalpolitiska programmet är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads personalpolitik. Programmet är gemensamt för nämnder och bolag. Till programmet hör personalpolitiska riktlinjer. Dessa kommer att tas fram under hösten 2023. Syftet med kommande riktlinjer är att ge ytterligare stöd och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare. Riktlinjerna kommer att omfatta samma avsnitt som det personalpolitiska programmet.

Nämnden noterar att de personalpolitiska riktlinjerna ska ses över. I samband med det så bör även andra styrdokument, exempelvis lönekriterierna, medarbetar- och cheföverenskommelsen, ses över så att de harmoniserar med det uppdaterade programmet.

Programmet är indelat i fyra områden:

- Skapa ett hållbart arbetsliv där alla medarbetare utför ett bra jobb, mår bra och arbetar längre
- Ta till vara allas kunskaper och professionella omdöme
- Lösa vardagens arbetsituationer på nya sätt
- Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare

Varje område innehåller målsättningar vilka sedan kommer konkretiseras genom de personalpolitiska riktlinjerna.

Fritids- och folkhälsonämnden anser att förslaget på en övergripande nivå anger målsättningar för Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsgivare och för hur staden ska rusta sig att möta kompetensförsörjningsutmaningen på kort- och lång sikt. Nämnden noterar också att programmet tar sikte på Borås Stads övergripande mål för Tillitsresan samt de principer som Tillitsdelegationen har definierat för tillitsbaserad styrning; Tillit, Medborgarfokus, Helhetssyn, Handlingsutrymme, Stöd, Kunskap, Öppenhet och långsiktighet.

Det är viktigt att i nästa steg arbeta vidare med att skapa förutsättningar för respektive område inom ramen för de utmaningar och förutsättningar som finns inom de olika nämnderna i Borås Stad.

Fritids- och folkhälsonämnden förutsätter att författarna valt att inkludera chefer då begreppet medarbetare endast används i dokumentet. Om intentionen inte varit detta så saknar nämnden ett perspektiv kring chef och ledarskap i programmet.

Under rubriken ”Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare” föreslår nämnden ett tillägg om att skapa förutsättningar för chefer att vara goda, ansvarstagande och utvecklande ledare som företräder arbetsgivaren Borås Stad.

Chefer ska självklart ses som medarbetare i staden men är också arbetsgivarens företrädare och har ett ansvar att vara goda ledare som arbetar och möjliggör att målsättningarna i dokumentet uppnås. Därav kan det vara av vikt att också särskilt nämna denna grupp och dess förutsättningar i programmet.

Med angivet förslag på tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsonämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Personalpolitiskt program

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Remiss: Borås Stads personalpolitiska program

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritid- och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ- och familjeomsorgsnämnden
7. Kulturnämnden
8. Lokalförsörjningsnämnden
9. Miljö- och konsumentnämnden
10. Samhällsbyggnadsnämnden
11. Servicenämnden
12. Sociala omsorgsnämnden
13. Stadsrevisionen
14. Tekniska nämnden
15. Valnämnden
16. Vård- och äldrenämnden
17. Överförmyndarnämnden
18. AB Bostäder i Borås
19. AB Toarpshus
20. AB Sandhultsbostäder
21. Borås Djurpark AB
22. Borås Elnät AB
23. Borås Energi och Miljö AB
24. Borås Parkerings AB
25. Borås Textile Fashioncenter/Akademiplatsen
26. BoråsBorås TME AB
27. Borås Stadshus AB
28. Fristadbostäder AB
29. Industribyggnader i Borås AB
30. Inkubatorn i Borås AB
31. Viskaforshem

Det personalpolitiska programmet är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads personalpolitik. Programmet är gemensamt för nämnder och bolag. Till programmet hör personalpolitiska riktlinjer. Dessa kommer att tas fram under hösten 2023. Syftet med kommande riktlinjer är att ge ytterligare stöd

och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare. Riktlinjerna kommer att omfatta samma avsnitt som det personalpolitiska programmet.

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-09-30**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**. Ange diarienummer KS 2023-00470 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Magnus Andréén
Handläggare
033 357043

REMISS

• **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Borås Stad

Personalpolitiskt program

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-xx-xx
För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: XXXXXXXXX
Dokumentet gäller för: Alla nämnder, styrelser och bolag
Dnr: KS 2023-00470
Dokumentet gäller till och med: 2027
Kommunstyrelsen har rätt att göra revideringar i riktlinjerna under löptiden.

Om globala målen

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet.

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Personalpolitiskt program

Borås Stads förvaltningar och bolag är en viktig del av det som bär samhället och skapar välfärd. Våra medarbetare tar hand om äldre, ser till att det kommer rent vatten i kranen, lär barn att läsa och gör så att alla invånare får de förutsättningar de behöver. Borås Stads personalpolitik lägger grunden för goda och likvärdiga villkor för dem som arbetar med kommunens mångskiftande och samhällsviktiga uppgifter.

Personalpolitiken pekar ut riktningen för hur Borås Stad tar till vara medarbetarnas kunnande och kapacitet, skapar ett hållbart arbetsliv och vilka förutsättningar medarbetarna har för att lösa vardagens arbetsituationer på nya sätt. Det gör att vi kan lösa vårt uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare, demokratiaktör och arbetsgivare.

Den mest aktuella frågan för Borås Stad som arbetsgivare är att kompetensförsörja verksamheterna på både kort och lång sikt. När de äldre blir fler och personer i arbetsför ålder blir färre behöver vi ta oss an kompetensförsörjningsfrågan på många olika sätt. Det gör vi genom att:

Skapa ett hållbart arbetsliv där alla medarbetare utför ett bra jobb, mår bra och arbetar länge

- Arbetsmiljöarbetet formar goda arbetsvillkor och skapar hälsosamma arbetsplatser.
- Omtänksamhet och vänlighet utmärker våra arbetsplatser.
- Förutsättningar finns för att utföra ett bra jobb.
- Det råder balans mellan arbete och fritid.
- Jämlikhet, jämställdhet och mångfald kännetecknar organisationen.

Ta till vara allas kunnande och professionella omdöme

- Medarbetare använder och utvecklar sin kompetens.
- Kollegor utbyter kunskap och erfarenheter.
- Medarbetare har inflytande och kan påverka sin arbetsituation.
- Samtal förs om uppdrag, handlingsutrymme och prioriteringar.
- Det finns en förståelse för sammanhanget och hur den egna rollen bidrar.
- Nyttan för invånaren är i fokus.

Lösa vardagens arbetsituationer på nya sätt

- Verksamheten kännetecknas av innovation, utveckling och förändring.
- Digitalisering frigör värdeskapande tid.
- Det finns utrymme att analysera problem och svårigheter för att hitta lösningar.
- De som arbetar närmast frågan får möjlighet att bidra till nya arbetsätt.
- Samarbete sker över organisatoriska gränser.

Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare

- Anställningsvillkoren är trygga.
- Rekrytering sker på ett rättvist sätt.
- Lönepolitiken är välgrundad och strukturerad.
- Styrning och ledning skapar ordning och förutsägbarhet.
- Det finns möjlighet att utvecklas utifrån förmåga och ambition.
- Ett gott chefskap stärker medarbetarskapet.

Det personalpolitiska programmet styr Borås Stads personalpolitik och är gemensam för nämnder och bolagsstyrelser. Till programmet hör personalpolitiska riktlinjer som konkretiserar och ger stöd och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Ida Stjerna
Handläggare
033-35 72 09

Remiss: Arbetsmiljöpolicy

Fritids- och folkhälsönämndens beslut

Med avgivna förslag på förtydligande och tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsönämnden Borås Stads arbetsmiljöpolicy

Sammanfattning

Borås Stads Arbetsmiljöpolicy är en revidering av tidigare policy. Det uppdaterade dokumentet tar sin utgångspunkt i att möta de krav som framgår i Arbetsmiljölagen och i Arbetsmiljöverkets författningssamling om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Syftet är att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö som är fri från olycksfall och ohälsa och som främjar trivsel.

Att Borås Stad som arbetsgivare har målsättningar för en god fysisk, psykisk och organisatorisk arbetsmiljö är också en viktig del i arbetet med att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Fritids- och folkhälsönämnden tycker det är bra att de inledande punkterna med målsättningar tar utgångspunkt i det som forskning och arbetsmiljöaktörer idag benämner som friskfaktorer.

Fritids- och folkhälsönämnden uppfattar att effekten för de målsättningar som framgår i policyn årligen mäts och redovisas genom de nyckeltal som framgår i kapitel 3 om Arbetsmiljö, i Personalekonomiska redovisning samt i Borås Stads medarbetarenkät som genomförs vartannat år samt genom Borås Stads rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Fritids- och folkhälsönämnden föreslår tre tillägg eller förtydliganden av innehållet.

I inledningen föreslås att ett förtydligande görs med en beskrivning som anger hur Borås Stad organiserar arbetsmiljöarbetet i enlighet med AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det bör framgå att arbetsmiljöfrågorna och skyddskommittéuppgifter är en integrerad del i Borås Stads samverkansavtal med fackliga organisationer.

I inledningen föreslås att ett tillägg görs med en formulering av målsättning för friskfaktorn ”en välutvecklad kommunikation och återkoppling” som i dagsläget inte omnämns på ett tydligt vis. Friskfaktorn handlar om att

samtalsklimatet är öppet och tillåtande uppåt, nedåt och åt sidorna och att det finns fungerande kommunikationsvägar och forum för information och dialog.

Under punkterna kring förutsättningar föreslås att ett tillägg görs som förtydligar att alla chefer och medarbetare har ett ansvar att rapportera, följa upp och åtgärda arbetsskador och tillbud.

Med angivna förslag på förtydligande och tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsonämnden Borås Stads Arbetsmiljöpolicy.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads Arbetsmiljöpolicy är en revidering av tidigare policy. Det uppdaterade dokumentet tar sin utgångspunkt i att möta de krav som framgår i Arbetsmiljölagen och i Arbetsmiljöverkets författningssamling om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Syftet är att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö som är fri från olycksfall och ohälsa och som främjar trivsel.

Fritids- och folkhälsonämnden tycker det är bra att de inledande punkterna med målsättningar tar utgångspunkt i det som forskning och arbetsmiljöaktörer, exempelvis Sunt Arbetsliv, idag benämner som friskfaktorer. Friskfaktorer är tillstånd som gör att vi mår bra och presterar på arbetet. Använder arbetsgivaren dem aktivt, systematiskt och långsiktigt säger forskningen att det finns goda förutsättningar att skapa en god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Det är också utvecklande för verksamheten. Arbetsgivaren och arbetsgivarens företrädare, chefer har en nyckelroll i arbetet. Det förutsätter också en organisation där cheferna har förutsättningar att leda på ett sätt som får medarbetarna att må bra. De åtta friskfaktorerna är:

1. En rättvis och transparent organisation
2. Ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap
3. Delaktighet och inflytande
4. En välutvecklad kommunikation och återkoppling
5. Prioritering av arbetsuppgifter
6. Kompetensutveckling hela arbetslivet
7. Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i vardagen
8. Tidiga insatser och arbetsanpassning

I princip samtliga punkter är inkluderade i Borås Stads förslag till ny Arbetsmiljöpolicy och önskat läge framgår på ett tydligt sätt.

Att Borås Stad som arbetsgivare har målsättningar för en god fysisk, psykisk och organisatorisk arbetsmiljö är också en viktig del i arbetet med att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

Fritids- och folkhälsonämnden uppfattar att effekten för de målsättningar som framgår i policyn årligen mäts och redovisas genom de nyckeltal som framgår i

kapitel 3 om Arbetsmiljö, i Personalekonomiska redovisning samt i Borås Stads medarbetarenkät som genomförs vartannat år samt genom Borås Stads rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Fritids- och folkhälsonämnden föreslår tre tillägg eller förtydliganden av innehållet.

I inledningen föreslås att ett förtydligande görs med en beskrivning som anger hur Borås Stad organiserar arbetsmiljöarbetet i enlighet med AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det bör framgå att arbetsmiljöfrågorna och skyddskommittéuppgifter är en integrerad del i Borås Stads samverkansavtal med fackliga organisationer.

I inledningen föreslås att ett tillägg görs med en utvecklad formulering av målsättning för friskfaktorn ”en välutvecklad kommunikation och återkoppling”. Friskfaktorn handlar om att samtalsklimatet är öppet och tillåtande uppåt, nedåt och åt sidorna och att det finns fungerande kommunikationsvägar och forum för information och dialog.

Under punkterna kring förutsättningar föreslås att ett tillägg görs som förtydligar att alla chefer och medarbetare har ett ansvar att rapportera, följa upp och åtgärda arbetsskador och tillbud.

Med angivna förslag på förtydligande och tillägg tillstyrker Fritids- och folkhälsonämnden Borås Stads Arbetsmiljöpolicy.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Arbetsmiljöpolicy

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Remiss: Arbetsmiljöpolicy

Borås Stads arbetsmiljöpolicy är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads arbetsmiljöarbete. Den visar Borås Stads förhållningssätt och ger vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare. Policyn är gemensamt för nämnder och bolag.

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritid- och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ- och familjeomsorgsnämnden
7. Kulturnämnden
8. Lokalförsörjningsnämnden
9. Miljö- och konsumentnämnden
10. Samhällsbyggnadsnämnden
11. Servicenämnden
12. Sociala omsorgsnämnden
13. Stadsrevisionen
14. Tekniska nämnden
15. Valnämnden
16. Vård- och äldrenämnden
17. Överförmyndarnämnden
18. AB Bostäder i Borås
19. AB Toarpshus
20. AB Sandhultsbostäder
21. Borås Djurpark AB
22. Borås Elnät AB
23. Borås Energi och Miljö AB
24. Borås Parkerings AB
25. Borås Textile Fashioncenter/Akademiplatsen
26. BoråsBorås TME AB
27. Borås Stadshus AB
28. Fristadbostäder AB
29. Industribyggnader i Borås AB
30. Inkubatorn i Borås AB

31. Viskaforshem

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-09-30**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2023-00505 och remissinstansens namn i ämnesraden
på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna
kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som
ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade
ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda
yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med
nämndens/styrelsens beslut.

Linnea Nilsson
Handläggare
033 353414

REMISS

Program

Plan

• **Policy**

Riktlinjer

Borås Stads
Arbetsmiljöpolicy

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-xx-xx
För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och styrelser
Dnr: KS 2023-00505
Dokumentet gäller till och med: 2027

Om globala målen

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet.

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Arbetsmiljöpolicy

Borås Stad ska vara en rättvis och transparent organisation som erbjuder en arbetsmiljö där delaktighet och inflytande stärker samtliga medarbetare. Ledarskapet ska vara närvarande och tillitsfullt med ledare som är tillgängliga, tydliggör mål och ger medarbetare ansvar, stöd och möjligheter att utföra sitt uppdrag. Borås Stad ska ge chefer och medarbetare förutsättningar för goda arbetsinsatser i en trygg och säker arbetsmiljö som präglas av följande:

- Chef och medarbetare har en gemensam förståelse för verksamhetens uppdrag och mål.
- Chef och medarbetare visar förtroende för och tillit till varandra samt för varandras roller, uppdrag och kompetens.
- Medarbetaren har handlingsutrymme över hur arbetsuppgifter planeras och genomförs inom ramen för verksamhetens uppdrag och krav.
- Medarbetaren får återkoppling och bekräftelse på utfört arbete.
- Medarbetaren får möjlighet till kompetensutveckling under hela arbetslivet.
- Chefen säkerställer att arbetet planeras och prioriteras utifrån vad som är viktigt, bråttom och rätt sak att göra, så att balans mellan krav och resurser uppnås.

En frisk och hälsosam arbetsplats leder till goda arbetsinsatser

I Borås Stad ska följande förutsättningar finnas på plats på samtliga arbetsplatser:

- Arbetsmiljöfrågorna prioriteras av ledningen.
- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska vara tydlig genom hela organisationen.
- Chef och skyddsombud genomgår arbetsmiljöutbildning.
- Arbetsmiljöfrågorna är en naturlig del av verksamheten och har en självklar plats vid verksamhetsplanering och kvalitetsarbete.
- Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) bedrivs enligt Borås Stads SAM-kalender.
- Arbetet med lika rättigheter och möjligheter integreras i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Mångfald i form av olikheter i bakgrund, erfarenhet, kompetens och andra personliga förutsättningar tas tillvara.
- Hälsa och arbetsmiljö diskuteras och hanteras på arbetsplatsträffar och vid medarbetarsamtal.
- Kunskapen om sjukfrånvaromönster och arbetsrelaterade orsaker är god.
- Rutiner för kort- och långtidssjukfrånvaro finns på plats och efterlevs.
- Tidiga signaler på ohälsa tas på allvar.
- Arbetsanpassning används om åtgärderna i det generella arbetsmiljöarbetet inte är tillräckliga.
- Arbetsmiljö- och hälsoinsatser sker fortlöpande.
- I Borås Stad har vi rökfria arbetsplatser.
- Kränkande särbehandling, diskriminering och repressalier accepteras inte.
- Alkohol och droger accepteras inte på våra arbetsplatser.

Chefer och medarbetare har ett gemensamt ansvar för en god arbetsmiljö. Policyn sätter ramarna för det systematiska arbetsmiljöarbetet, som följs upp i rutinen för årlig uppföljning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Cecilia Strömberg
Sakiba Zekaj
Handläggare

Tertialrapport 2 Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna tertialrapport 2 2023 för Fritids- och folkhälsonämnden och överlämnar den till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Sommarmånaderna är en intensiv period för Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter. Besöken till verksamheter så som; mötesplatser, bad och friluftslivet är mycket väderberoende. Spår, leder och badplatser används generellt i större utsträckning på sommaren. Sommarverksamhet för barn och unga bedrivs runt om i staden. Feriearbetare berikar verksamheten och möten mellan människor genereras genom ett rikt fritidsutbud. Inom det stadenövergripande folkhälsoarbetet pågår en utveckling med att tillgängliggöra kunskapsunderlag. Inom Överenskommelsen pågår en nära samverkan och kontinuerlig dialog med civilsamhället. Det kommunala fritidsrådet har reviderats och kommer i framtiden vara ett forum för medborgardialog mellan civilsamhället och politiken kring sakfrågor inom nämndens uppdrag.

En av nämndens tydligaste prioriteringar är att öka synligheten och marknadsföringen av utbudet för att nå fler invånare. Det är en utmaning att synliggöra all verksamhet och det omfattande utbudet nämnden erbjuder. En extra satsning har gjorts på att synliggöra sommarlovsaktiviteter och badverksamheten. Sommarverksamheten har varit välbesökt och uppskattad. Satsningen på familjeresor sticker ut särskilt positivt. Förvaltningen ser ett behov och efterfrågan av aktiviteter till låg eller ingen kostnad. Besöken till baden har ökat, vilket delvis bedöms bero på vädret. Kampanjer och marknadsföring har gjorts och fått god spridning i sociala medier vilket också bedöms påverka positivt.

Det ekonomiska läget har fått ta allt större fokus. Inflation och stigande priser påverkar både föreningsliv och invånare. Det blir färre kronor i plånboken vilket gör att behovet av ett tillgängligt fritidsutbud och meningsfulla aktiviteter till låg eller ingen kostnad ökar. Utifrån det ekonomiska läget som är idag är det mycket svårt att bibehålla nivån på verksamhet, trots anpassningar. De ekonomiska förutsättningarna skapar en osäkerhet och oro hos både nämnd och förvaltning. Nämnden ser att det främjande och förebyggande uppdraget

utmanas stort genom det ekonomiska läget. Detta innebär en negativ påverkan på invånare och folkhälsoläget. På sikt kan det leda till fler i ohälsa, utanförskap och ökade kostnader i andra delar av samhället. Fritids- och folkhälsonämnden oroas över denna utveckling.

I tertialrapporten redovisas två uppdrag från Kommunfullmäktige och två uppdrag från den egna nämnden. Alla är under genomförande.

Ekonomiska förutsättningar

Fritidsramen

Periodens bokförda budgetavvikelse är -6 336 tkr till största del högre kostnader än budgeterat. Avvikelserna kan främst härledas till högre kostnader för hyror kopplat till lokalerna som faktureras av Borås Arena AB, men också högre el- och värmekostnader.

I augusti inkom Kammarrättens dom gällande momsärendet kopplat till Stadsparksbadet (25 procent moms på badavgifter). Borås Stads överklagan avslogs, vilket innebär att Skatteverkets beslut fastslås. I dialog med jurist är förvaltningen överens om att inte överklaga till sista juridiska instans. Detta innebär att 25 procent moms ska utgå på badavgifterna på Stadsparksbadet.

Prognosavvikelsen beräknas till -9 440 tkr vid årets slut. Underskottet förväntas justeras i sin helhet i samband med årsbokslutet. Avvikelserna finns främst inom anläggningsverksamheten samt badverksamheten. Redan vid årets ingång aviserades en avvikelse inom Anläggningsverksamheten på -8 100 tkr. Lokalkostnaderna från Borås Arena AB för objekten Borås Arena 1 och 2, Rydahallen och Sjuhäradshallen har ökat inför 2023 med 5 600 tkr. Därutöver tas en ny hall, "Myråshallen" i bruk med en ökad internhyra och drift på ca 1 000 tkr.

Anläggningsverksamheten är det område som till största del påverkas genom högre konsumtionskostnader. För året prognostiseras ca 1 500 högre elkostnader än budgeterat. De ökade kostnaderna bör justeras genom tilldelat elstöd.

Nya idrottshallar medför ökade driftskostnader, exempelvis köpta tjänster för vaktmästeri och städ. Städskostnaderna för året ökar mer än avsatt budget. Inom verksamhetsområdet i nuläget med -500 tkr.

Vid årets ingång aviserades en avvikelse på intäktssidan på -5 400 tkr inom badverksamheten. Under våren och sommaren har besöken till simhallarna ökat, vilket också syns på de bokförda intäkterna. I nuläget prognostiseras en avvikelse på -2 500 tkr med förhoppning av en fortsatt positiv trend framåt. Under året beräknas momsavsättningen till 1 900 tkr.

Övriga verksamhetsområden har sammantaget en budget i balans.

Avsatt buffert används i sin helhet för att täcka underskott inom den löpande verksamheten.

De ekonomiska förutsättningarna framåt är tuffa och kommer att utmana nämndens ansvarsområden på flera sätt. I nuläget är mycket oförutsägbart och mycket beror på de beslut som fattas i Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige gällande prioriteringar i budgeten för 2024.

För att få effekt på de besparingar som behöver göras inför nästa år behöver åtgärder vidtas redan nu. Återhållsamhet är ett måste på alla plan för att kunna frigöra resurser och därigenom kunna klara av att hantera det tuffa ekonomiska läge vi står inför.

Bidagsramen

Prognosen för året bedöms bli ett överskott på cirka 200 tkr. Den ekonomiska uppföljningen tyder på ett överskott på 300 tkr för grund- och lokalbidrag och ett underskott på ca 100 tkr för anläggningsbidragen. Förvaltningen har uppmärksammat att många föreningar gjort eller kommer att göra investeringar i sina klubbstugor framförallt med koppling till energibesparande åtgärder, därav betalas anläggningsbidrag ut i större utsträckning.

Investeringar

För investeringar med årliga anslag uppgår budgeten 2023 till 15 774 tkr, varav 5 124 tkr har omdisponerats från föregående år. Investeringsanslag som löper över flera år har en budget på 15 253 tkr, varav 3 853 tkr har omdisponerats från föregående år. Under perioden har det bokförts utgifter på totalt 9 821 tkr.

Prognosen beräknas till ca 21 000 tkr, vilket är ca 10 000 tkr mindre än budgeterat. Några investeringsprojekt skjuts framåt som en medveten handling för att kunna minimera effekterna av ökade kapitalkostnader i budget 2024. När det gäller investeringsprojektet ”Belysning på Ryavallen” visar det sig i upphandlingsförfarandet att kostnaderna blir mycket lägre än tidigare beräknat. Det finns ett behov av att frigöra medel från budgetposten för att under året genomföra byte av belysning på två fotbollsplaner till LED inom ramen för avsatt budget. Trots detta blir den totala utgiften nästan halverad i jämförelse med avsatt budget.

Investeringsprojekt som väntas överstiga budget är projekteten ”Kronängsparken” och bytet av konstgräs på Brämhults IP. Omständigheter som tidigare kommunicerat ger ökade utgifter som hanteras inom avsatt investeringsbudget.

Beslutsunderlag

1. Tertialrapport 2 2023, Fritids- och folkhälsonämnden

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Tertial 2 2023

Fritids- och folkhälsonämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	3
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	3
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	8
2.3 Verksamhetsmått	8
2.4 Jämställdhetsperspektivet	9
3 Uppdrag som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd	10
3.1 Kommunfullmäktige	10
4 Intern kontroll	10
4.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, halvår, kvartal eller tertial.....	11
4.2 Antal anmälda bisysslor.....	12
5 Samarbetsuppdrag	12
6 Resurser	13
6.1 Nämndens verksamhet 1.....	13
6.2 Nämndens verksamhet 2.....	16
7 Investeringar	17
7.1 Sammanställning Investeringsvolymer	17
7.2 Investeringar, årliga anslag	17
7.3 Investeringar som löper över flera år.....	19
8 Arbetsgivarpolitik	20
8.1 Indikatorer	22

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning prognos per aug

1 Inledning

Sommarmånaderna är en intensiv period för Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter. Besöken till verksamheter så som; mötesplatser, bad och friluftslivet är mycket väderberoende. Spår, leder och badplatser används generellt i större utsträckning på sommaren. Sommarverksamhet för barn och unga bedrivs runt om i staden. Feriearbetare berikar verksamheten och möten mellan människor genereras genom ett rikt fritidsutbud. Inom det stadenövergripande folkhälsoarbetet pågår en utveckling med att tillgängliggöra kunskapsunderlag.

En av nämndens tydligaste prioriteringar är att öka synligheten och marknadsföringen av utbudet för att nå fler invånare. Det är en utmaning att synliggöra all verksamhet och det omfattande utbud nämnden erbjuder. En extra satsning har gjorts på att synliggöra sommarlovsaktiviteter och badverksamheten. Sommarverksamheten har varit välbesökt och uppskattad. Satsningen på familjesor sticker ut särskilt positivt. Förvaltningen ser ett behov och efterfrågan av aktiviteter till låg eller ingen kostnad. Besöken till baden har ökat, vilket delvis bedöms bero på vädret. Kampanjer och marknadsföring har gjorts och fått god spridning i sociala medier vilket också bedöms påverka positivt.

Det pågår en ständig dialog och löpande analys kring hur stöttning, samverkan och idéskapandet med föreningslivet kan utvecklas. Detta handlar om det dagliga stödet utifrån bidragsbestämmelserna, stöttning till nya föreningar, såväl som samtal om omfattande utvecklingsprojekt. Dessa processer kräver mycket planering, förberedelser och dialog vilket utmanar både nämnd och förvaltning. Ett projekt som slutfördes under sommaren är den nya konstgräsplanen på Brämhult. Ett antal evenemang har genomförts med stöttning av förvaltningen och planeringen inför SM-veckan vinter 2025 har påbörjats. Inom Överenskommelsen pågår en nära samverkan och kontinuerlig dialog med civilsamhället. Det kommunala fritidsrådet har reviderats och kommer i framtiden vara ett forum för medborgardialog mellan civilsamhället och politiken kring sakfrågor inom nämndens uppdrag.

Det ekonomiska läget har fått ta allt större fokus. Inflation och stigande priser påverkar både föreningsliv och invånare. Det blir färre kronor i plånboken vilket gör att behovet av ett tillgängligt fritidsutbud och meningsfulla aktiviteter till låg eller ingen kostnad ökar. Utifrån det ekonomiska läget som är idag är det mycket svårt att bibehålla nivån på verksamhet, trots anpassningar. De ekonomiska förutsättningarna skapar en osäkerhet och oro hos både nämnd och förvaltning. För att få effekt på de besparingar som behöver göras inför nästa år behöver åtgärder vidtas redan nu. Återhållsamhet är ett måste på alla plan för att kunna frigöra resurser och därigenom kunna klara av att hantera det tuffa ekonomiska läge vi står inför. Nämnden ser att det främjande och förebyggande uppdraget utmanas stort genom det ekonomiska läget. Detta innebär en negativ påverkan på invånare och folkhälsoläget. På sikt kan det leda till fler i ohälsa, utanförskap och ökade kostnader i andra delar av samhället. Fritids- och folkhälsonämnden oroas över denna utveckling.

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Fritids- och folkhälsonämnden har sett en utmaning med att nå ut med stadens breda fritidsutbud. En extra satsning görs därför på att synliggöra utbudet. Målet är att nå fler och öka nyttjandet.

Sedan förvaltningen i mars 2023 har två kommunikatörer har kommunikationsarbetet utvecklats påtagligt. Utmaningen är att synliggöra det breda utbud av verksamhet som erbjuds inom nämndens verksamhetsområden, vilket kräver både strategiska insatser och en offensiv marknadsföring av förvaltningens utbud. För att säkerställa kvalitén på webben och i sociala medier kommer webbskribenter att utbildas på verksamhetsnivå. Kommunikationssatsningar som prioriterats riktar sig till sommarlovsverksamheten, aktivitetsdagarna, stadsparksbadet, fritidsbanken och de kommunala badplatserna. Resultatet är positivt med en kraftig ökning av antalet sidvisningar i förhållande till kampanjerna samt fler besök i verksamheterna.

Välfärdsbokslutet 2022 - en jämlikhetsrapport för ett socialt hållbart samhälle beslutades om på nämndsammanträdet i juni och skickades vidare till Kommunfullmäktige. Välfärdsbokslutet inkluderar numera en bredare bild över invånarnas hälsa då även kunskapen från äldreenkäten ingår i kunskapsunderlaget. En digital version av Välfärdsbokslutet har skapats i form av en statistikdatabas, vilken byggts in i stadens beslutsstöd Power BI och avser att underlätta inhämtning av kunskapen hos berörda, både kunskap över tid och utifrån geografiskt avgränsade områden. Avsikten är att förenkla förvaltningar och bolags möjlighet att leva upp till beslutet som kommunfullmäktige fattat om att samtliga nämnder och bolag ska beakta kunskapen i Välfärdsbokslutet i budgetprocessen samt bli mer träffsäkra avseende prioriteringar.

Den 1 juli trädde Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Lagen innebär ett utökat ansvar för kommuner att kartlägga, analysera och ta fram åtgärdsplaner för det brottsförebyggande arbetet. Även behovet av en bred samverkan, med både näringsliv, civilsamhället och andra organisationer blir tydligare samt vikten av en funktion som fungerar som knutpunkt och samordnar det förebyggande arbetet. I Borås finns en organisation som delvis möter lagens intentioner men det brottsförebyggande arbetet behöver vässas främst avseende analysarbetet. Åtgärdsplanen och samverkansöverenskommelsen kommer att förenas i ett dokument som styr kommunens brottsförebyggande arbete. Till lagen följer ett bidrag om 21 kronor/per invånare. Fritids- och folkhälsonämnden har tillskrivit Kommunstyrelsen om att få ta del av dessa medel för att förstärka samordningen och utvecklingen av det brottsförebyggande arbetet enligt lagens intentioner. En nära dialog med Centrum för kvalitet och säkerhet (CKS) och polisen förs inom arbetet.

Föräldraskapsstödet är ett viktigt främjande arbete och en tidig insats för att öka barn och ungas psykiska hälsa. Med hjälp av externa medel har webbsidan byggts om och samlar nu all hjälp som kommunen erbjuder under barnets uppväxt på en samlingssida på boras.se, och den ska nu spridas brett i lämpliga forum inom stadens förvaltningar. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har utlyst ett riktat stadsbidrag till kommuner för att utveckla föräldraskapsstödet i syfte att skapa mer jämlika villkor och öka tillgängligheten av föräldraskapsstöd. Fritids- och folkhälsoförvaltningen rekviderar den del av stadsbidraget som avser det generellt främjande och förebyggande föräldraskapsstödet för att tillsammans med berörda förvaltningen fördela efter behov.

Inom Överenskommelsen har fokus varit att hjälpa föreningslivet att initiera och utveckla samverkan med andra föreningar och utifrån gemensamma intressen få stöttning i att hitta former för samverkan och finansiering av verksamhet. Ett FRÖ-möte med fokus på samverkan kring långsiktig finansiering har genomförts. Samrådets representation från staden är nu fullsatt, individ- och familjeomsorgen, grundskolan och gymnasie- och vuxenutbildningen är de senaste tillskotten. Det kommunala fritidsrådet har reviderats och kommer i framtiden vara ett forum för medborgardialog mellan civilsamhället och politiken kring sakfrågor inom nämndens uppdrag.

Fritids- och folkhälsonämnden har prioriterat arbetet med att öka barns simkunnighet. Nämnden får positiv respons gällande satsningarna och förvaltningen ser att simkunnigheten bland barn och unga i Borås har ökat. Det pågår ett arbete med att hitta rättvisande mått och uppföljning av detta. Målet för årskurs 3 har förändrats vilket gör att det inte går att jämföra dagens resultat mot tidigare. De elever som gick ur årskurs tre våren 2023 har heller inte fått gå hela den nya utbildningstrappan. Trots detta så visar den statistik som förs internt, att elever som klarat det nya målet har ökat med 3,08 procent bara på ett år. Grundskolans läroplan anger endast mål för årskurs 6 i simning, så fortsättningsvis kommer och statistik för årskurs 6 följas. Vid vårterminens slut 2023 så klarade 88,29 procent av eleverna i årskurs 6 målet på 200 meter simning, varav 50 meter ska vara ryggsim. Senaste resultatet Grundskoleförvaltningen redovisat till Fritids- och folkhälsoförvaltningen är från läsåret 2019/2020, då klarade 84,96 procent av eleverna målet.

Målet med samverkan med Grundskoleförvaltningen är att så många barn som möjligt ska få lära sig simma. Arbetet har utvecklats på flera plan och är en unik satsning i landet. I maj blev det klart med ett nytt faktureringsförfarande för skolsimskolor från förskoleklass till årskurs sex som innebär att alla kostnader tas centralt från Grundskoleförvaltningen. Detta gör att alla skolor får samma möjlighet och förutsättningar ekonomiskt, oavsett vilka förkunskaper skolans elever har och om det skulle innebära

fler sim tillfällen. Förändringen innebär inte bara en förbättring gällande barns förutsättningar för simundervisning utan även en effektivisering rent administrativt.

Den goda relation och samverkan som finns har gett möjlighet till vidareutveckling av simskoleplanen. Överenskommelsen med Grundskoleförvaltningen utökas nu till att omfatta årskurs 7-9. Den nya överenskommelsen för årskurs 7-9 innebär att alla skolor och klasser har bokade tider i en simhall vid fyra tillfällen varje termin. Denna förändring ger förutsättningar för att alla skolor, årskurs 7-9, ska kunna prioritera simundervisningen även för de äldre eleverna. Det medför också att alla elever får samma möjlighet oavsett vilken skola de går på.

Nytt från höstterminsstart blir också att alla friskolor, förskoleklass till årskurs 6 nu följer samma överenskommelse som upprättades med Grundskoleförvaltningen 2021. Nu får även alla elever som går på en friskola i Borås simma i varje årskurs med simlärare från badverksamheten.

Under sommaren har sommarsimsskolor bedrivits. Kurserna har i huvudsak varit inomhus, då intressen brukar vara större. Denna sommar har grupperna inte blivit fulltecknade, efterfrågan har varit mindre. Eventuellt kan det minskade antalet anmälningar bero på den ökade simundervisning som barnen nu får under skoltid.

I sommar var det första året Asklandabadet varit öppet under sommaren, vilket har varit mycket uppskattat. Asklandabadets besökare är i hög utsträckning personer med funktionsnedsättning. För målgruppen som badar i Asklandabadet är det ofta den enda fritidsaktiviteten som de kan göra på grund av sin funktionsnedsättning.

Besök till simhallarna har ökat trots en varm och solig juni månad. Fram till och med augusti har simhallarna haft 257 826 besök. Det är 36 352 fler besök jämfört med motsvarande period 2022. Extra satsningar på marknadsföring har gjorts vilket också kan ha bidragit positivt. Under juli och augusti 2023 har besöken på Stadsparksbadet ökat med 12 814 vid jämförelse med samma period föregående år.

Besöken på Alidebergsbadet har påverkats av vädret och minskat. Under juni till augusti så har Alidebergsbadet haft 18 907 besök. Det har uppstått ett antal utmaningar under sommaren. Hopptornet kunde inte hållas öppet på grund av att reparation krävdes. Vid två olika tillfällen gick pumpar sönder vilket gjorde att badet fick stänga. Det har även varit problem i duscharna, då det har upptäckts för höga värden av bakterier i vattnet. Åtgärder har gjorts och värdena är nu lägre. Eftersom det inte finns något riktvärde, vad det får finnas för mängd bakterier i vattnet, så har varken Miljöförvaltningen eller Folkhälsomyndigheten kunnat bedöma vilket nivå som är godkänd. Detta har medfört att duscharna på Alideberg har varit stängda hela sommaren. Gästerna har erbjudits att duscha inne på Borås Simarena istället. Miljöförvaltningen har meddelat att duscharna måste byggas om så att de kan hetvattenspolas.

Sommarverksamhet har genomförts under hela sommarlovet med aktiviteter på Hässleholmen, Hulta, Norrby, Sjöbo och Kristineberg/Göta under hela sommarlovet. Under samma period har även Badresor i Sjömarken och Borås Kollo pågått. I serviceorterna (Dalsjöfors, Fristad, Viskafors, Sandared) har verksamhet bedrivits i olika omfattning under fyra lovveckor. Verksamheten har varit välbesökt även om en minskning märks jämfört med föregående år. Då verksamheten under loven bedrivs utomhus tros minskningen delvis bero på väder. En annan anledning kan vara att det har funnits ett totalt större utbud av aktiviteter under sommaren då flera aktörer som exempelvis bostadsbolag, föreningar och Kulturförvaltning har erbjudit aktiviteter. Förvaltningen har identifierat ett behov av ökad samordning och kommunikation kring sommarverksamhet i bostadsområden. En gemensam digital sommarlovskalender har från och med i år funnits tillgänglig för att visa på helheten av aktiviteter. Detta kan ha ökat synligheten av utbudet för målgruppen.

Mötesplatsernas satsning på familjesor, där barn och föräldrar tillsammans har gjort utflykter i närområdet har varit särskilt uppskattade. Satsningen ger fler familjer möjlighet till en gemensam upplevelse. Under perioden har Mötesplatserna kunnat erbjuda tio stycken resor, vilka totalt haft nästan 1000 besök. Alla mötesplatserna har i begränsad omfattning haft öppet under hela sommaren. Förutom familjesor har fokus legat på att erbjuda medborgarservice där vi ser behovet även under

sommarperioden. Under sommaren har de fem Mötesplatserna totalt hanterat 497 ärenden inom medborgarservicen. Flest besökare, cirka 70 procent, har fått sin hjälp på Norrbyhuset där medborgarservicen har varit mest tillgänglig under sommaren och där verksamheten är väl etablerad.

Träffpunkt Simonsland har haft en kraftig ökning av besök under sommarperioden. Planerade aktiviteter så som musikunderhållning och resor är det som har lockat flest besökare. Under sommaren har 19 resor arrangerats med totalt 275 deltagare, genomförandet av resorna har skett med frivilliga/volontärer.

Inom det internationella arbetet har under sommaren fem ungdomar samt en fritidsledare fått möjlighet att delta på ett ungdomsutbyte i Polen med fyra andra länder. Temat var källkritik och demokrati som verktyg för att motverka extremism. Ungdomarna uttrycker att de har fått ökad förståelse och kunskap kring demokratifrågor och insikter om hur länder på olika sätt arbetar med frågorna. Arbetet kommer spridas genom en film som ungdomarna gör under hösten. Ungdomsutbytet ingår i Erasmus+ , där det pågår ett arbete med att Borås bli ackrediterade vilket innebär att staden kan söka medel för att arrangera ungdomsutbyten.

Arbetet med att skicka och ta emot volontärer har pågått enligt plan. De två svenska ungdomarna som Borås har skickat som volontärer till Spanien respektive Belgien har kommit tillbaka under sommaren. Deras erfarenheter från volontärsuppdraget har gett dem möjlighet att arbeta med barn och unga och ökade språkkunskaper. Ungdomarna lyfter också fram att volontärsuppdraget har gett dem ökad känsla av självständighet.

Under perioden avslutas också nuvarande europeiska volontärens uppdrag inom Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet. Detta gjordes genom att arbeta inom Badresor, Sommarkollo och övrig sommarverksamhet. Mottagandet av volontärer ger positiva effekter både för dem själva och nya kompetenser till verksamheten.

Fritidsbanken har under sommaren varit på plats runt om i Borås. Detta har ökat synligheten av Fritidsbanken och gett i första hand barn och ungdomar möjlighet till att prova på olika aktiviteter. Parallellt med aktiviteterna har insamlingen av begagnad sport- och friluftsutrustning pågått och närmare tretusen artiklar har registrerats. Dessa kommer att börja lånas ut när Fritidsbanken öppnar sin butik i samband med invigningen den 21 september.

Under sommaren har förvaltningen tagit emot ungefär 150 feriearbetare. Dessa har varit en välkommen förstärkning till sommarverksamhet i hela förvaltningen men även till föreningslivet. Inom öppen ungdomsverksamhet finns en lång erfarenhet av att arbeta med att ungas delaktighet och ledarskapsförmåga. Feriearbetare får en grundlig introduktion till verksamheten och kompetensutveckling för att kunna arbeta med barn och unga. En utvärdering av arbetet har gjorts i av unga kommunutvecklare sommar och visar på att ungas kompetens stärks, ett antal utvecklingsområden lyfts också fram inför kommande arbete.

Lägesbild kopplat till byggnationer är att nya ishallen är under uppförande enligt plan. Brämhults IP har nyinvigts med utbyggd kansli lokal, ny konstgräsplan med belysning, samt utbytt konstgräs på niomannaplanen. Kvarstående projekt är i ett senare skede omklädningsrumsbyggnad, etc. Arbetet har utmanat förvaltningen men förändringen är mycket uppskattad och skapar förutsättningar för föreningen att bedriva än mer barn- och ungdomsverksamhet. Saneringen på Kronängsparken har rullat på, dock utan en given prognos i sikte när fotbollsplanen kan byggas. Processen har föregåtts av dialoger med invånare och är en del av Viskans park. Det finns en förväntan från både verksamheter och invånare kring utvecklingen av området. Förvaltningen har identifierat ett behov av ökad samordning för att möta möjliga frågeställningar. Kompensationsåtgärd till de tålmodiga norrbyborna har varit montering av återvunnet konstgräs på en kvartersplan bakom Almasskolan. Kostnaden för detta delas mellan Tekniska förvaltningen och Fritids- och folkhälsoförvaltningen.

Fritids- och folkhälsonämnden har hanterat ett antal Boråsförslag. Initiativen är av olika karaktär, vilket gör att vissa kräver mer utredning och planering än andra. Initiativet att upprätta en snorkelled har kunnat hanteras mycket snabbt. Snorkelleden är ett tillskott till stadens rika fritidsutbud och uppmärksammandes av media vid invigningen.

Förvaltningen arbetar aktivt med att möta föreningslivets behov och önskemål om utveckling. Lägesbildden gällande projektplanering visar att projektet Borås Arena 3,0 har efter kommunalrådsberedning pausats och beslut om genomförande skjuts framåt. Samverkan kring Skyttecenter pågår efter beslut i kommunfullmäktige om dialog med grannkommuner och undersökning av kostnader för alternativa bygglösningar. Förutsättningarna för att bygga ny byggnad med omklädningsrum, kansli och förråd intill Norrbyhuset analyseras igen och det kan leda till behov av att revidera beslutet. Norrby IFs behov att flytta till Ryda IP analyseras med Lokalförsörjningsförvaltningen, en flytt från Ramnavallen kan öppna upp för nya möjligheter för föreningslivet på Norrby.

Förvaltningen har tagit ett samlat grepp om fysisk planering genom att tydliggöra processen och hitta en organisation som löpande kan omhänderta initiativ. Detta är ett långsiktigt arbete där nästa steg är att ta fram en långsiktig strategi och målbild för framtiden.

Sett till drift och underhåll utmanade försommaren naturgräsplaner och extra insatser har behövt genomföras, därefter har ett flertal driftstörningar av robotgräsklippare ägt rum. Lärdom och effekter av större studentfester på Almenäs, Kranmossen, med flera platser avser förvaltningen framöver samplanera mer med berörda. Sommaren förknippas med regn vilket påverkade badsäsongen.

Evenemangen är ett sätt att stärka föreningslivet likväl som att erbjuda upplevelser och aktivitet för boråsare och besökare till staden. Förvaltningen får fortlöpande in olika förfrågningar inom exempelvis boxning, konstakning, futsal, med flera. Föreningslivet har med stöd genomfört årliga evenemang som Linnémarschen, m fl. Större unika händelser är succén med Europatour i discgolf på Ymer och mountainbike SM på Kransmossen. I Borås finns ett flertal olika elitidrottare och elitlag sedan tidigare och nya lag från bland annat innebandy går nu upp i elitserierna. Projektledning för SM-veckan vinter 2025 startar med viss planering redan nu och vi har gentemot tidigare år med tidsbegränsade anställningar ändrat strukturen. Från hösten tillsvidareanställs en meriterad medarbetare som arbetar med evenemangsprojekten och förtätar samarbetet med Borås TME.

När det gäller föreningsstöd och utveckling har fokus varit på ekonomi och samverkan kring möjligheter att föreningar flyttar ihop, exempelvis till Träffpunkt Simonsland, samgruppera racketsporter, sociala föreningar i fristående lokaler, etc. Effekter av ekonomiska omvärldsläget resulterar också att exempelvis kampsportsföreningar kontaktar oss då hyresvärdar sagt upp kontrakten och letar lokallösningar, detsamma gäller även exempel inom olika paddelhallslösningar. Den digitala satsningen fortgår med bidragshandläggning och liknande gentemot föreningarna och resurser på förebyggande handledning har delvis kunnat avvaras. Föreningslivsfrågor på Hässleholmen får lite extra stöd då det rör sig mycket på området med efterfrågat behov av samordning.

Kvalitetsmässigt så har förvaltningen efter omvärlds- och behovsanalyser tagit fram nya avtalsmallar. Utöver mallar för framtiden, så har förvaltningen ett flertal pågående dialoger med föreningar som vill omförhandla nyttjanderättsavtal och liknande ekonomiska avtal. Gällande uppdraget med ökad synlighet så syns effekt efter de stora evenemangen på Kransmossen och Ymer. En extra satsning görs på förbättrad skyltning på badplatser och friluftsområden.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

2.2.1 Nämnd

Uppdrag	Status T2 2023	Kommentar
Fritids- och folkhälsonämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en analys och plan för utveckling av badverksamheten.	 Delvis genomfört	Badutredningsuppdraget pågår och innehåll har förankrats med presidiet. Målet med utredningen är att: - Visa badverksamheten ur ett historiskt perspektiv. - Ge en nulägesbeskrivning av verksamheten, dess förutsättningar och utmaningar. - Jämföra med andra bad och analysera verksamheten utifrån trender och framtida utmaningar. Badutredning är tänkt att fungera som ett underlag för kommande utveckling av badverksamheten. Det pågår ett arbete med att samla in fakta och kunskap. Förvaltningens bedömning är att uppdraget kan slutföras och redovisas till nämnden under tertial 1 2024.
Fritids- och folkhälsonämnden ger förvaltningen i uppdrag att utvidga arbetet med att ta emot personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.	 Delvis genomfört	Inom förvaltningen finns ett pågående arbete med att ta emot personer som står långt utanför arbetsmarknaden inom flera verksamheter. Arbetet är påbörjat genom att undersöka nuvarande förutsättningar och få en samlad bild över arbetet. För att stärka förutsättningarna för arbetet behövs en förvaltningsövergripande ansats i arbetet. Förvaltningen har identifierat ett behov av att hitta en form för arbetet och vill inkludera detta i den pågående organisationsöversynen.

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Öppen ungdomsverksamhet- fritidsgårdsverksamhet

2.3.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall Aug 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall Aug 2023
Andel besökare som är flickor/kvinnor	44%	39%	50%	47%

2.3.2 Badenheten

2.3.2.1 Besökare

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall Aug 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall Aug 2023
Antal besökare Stadsparkbadet	100 718	170 122	240 000	128 844
Antal besökare Borås Simarena	73 416	129 681	170 000	76 772
Antal besökare Sandaredsbadet	28 446	51 078	65 000	30 310
Antal besökare Dalsjöbadet	18 894	33 213	38 000	21 900

2.3.3 Mötesplatser

2.3.3.1 Mötesplatser

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall Aug 2023
Andel besökare som är flickor/kvinnor	53%	52%	50%	55%

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsintegrering är ett sätt att lyfta in jämställdhetsfrågan i det övergripande och dagliga arbetet verksamheterna. Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utifrån reglementet handlar om att bidra till jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Jämställdhetsperspektivet är ett område som därför genomsyrar Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag. I förvaltningen arbetas det kontinuerligt med att öka kunskapen och förståelsen för uppdraget utifrån ett invånarperspektiv. I detta arbete ingår att använda, utveckla och pröva verktyg som stödjer förvaltningen i ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Under perioden för tertialen har fokus legat på Valfärdsbokslutet vilket synliggör skillnader i hälsa och identifierar områden eller grupper där insatser behövs. Ett nytt Valfärdsbokslut har presenterats för Fritids- och folkhälsonämnden. I det senaste Valfärdsbokslutet lyfts kvinnor fram som en särskilt utsatt grupp i stort. Särskilt utsatta är kvinnor med låg utbildning och ensamstående kvinnor med barn. Det är en viktig kunskap att beakta i samband med förvaltningens prioriteringar. Det pågår ett arbete med att göra kunskapen i Valfärdsbokslutet mer tillgänglig genom en digital statistikdatabas i beslutsstödet Power BI. Detta kommer underlätta analysen och göra kunskapsunderlaget mer användbart i prioriteringar och beslutsunderlag.

3 Uppdrag som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd

3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status T2 2023	Kommentar
Fritids- och folkhälsönämnden får i uppdrag att tydliggöra förutsättningarna för stadsodling och förenkla för föreningar/invånare att odla. Kommunstyrelsen, genom Mark och exploateringsavdelningen, ska vara behjälplig när det gäller markfrågor.	◆ Delvis genomfört	En uppdragsplan är framtagen och ligger till grund för uppdragets olika delar. Det innebär att utreda förutsättningarna för stadsodling och kommer att mynna ut i en överblick av befintliga platser för stadsodling samt möjlig lokalisering för eventuellt nya platser. Även förslag på hur formerna för stadsodling kan gå till samt att synliggöra kopplingar till andra pågående uppdrag inom Borås Stad, kommer att tas upp vid slutredovisningen. Stadsodling väcker ett stort engagemang och det finns många som vill vara med i utvecklingen. Frågan är komplex då utredningen berör flera nämnders ansvar vilket har krävt medverkan från flera parter, och därav har arbetet dragit ut på tiden. Målsättningen är att utredningen ska vara klar att behandlas i Fritids- och folkhälsönämnden i oktober 2023.
Fritids- och folkhälsönämnden får i uppdrag att utifrån "Utredning av förutsättningar för uppstart av Mötesplats på Göta" fortsätta att utreda vad som ytterligare krävs i form av kostnader, placering etc. för att möjliggöra en Mötesplats på Göta.	◆ Delvis genomfört	Utredningen har genomförts och ska redovisas till Fritids- och folkhälsönämnden i september. Utredningen ger en bild av vilka förutsättningar och kostnader som krävs för att starta en mötesplats på området Göta.

4 Intern kontroll

Intern kontroll kan övergripande definieras som en process där såväl den politiska som den professionella ledningen och övrig personal samverkar. En riskanalys där sannolikhet och konsekvens bedöms behöver genomföras då inte allt kan kontrolleras årligen. Arbetet med riskanalysen mynnar ut i en intern kontrollplan för nämnden.

Arbetet med den interna kontrollen fortlöper och årshjulet för processen har kunnat följas. Under våren har ett arbete med att identifiera och analysera risker inför kommande år påbörjats. Detta har gjorts parallellt med budgetprocessen.

I nämndens interna kontrollplan för 2023 finns ett antal kontrollmoment som följs upp tertialvis, dessa

redovisas nedan. Dessa är en del av analysen som följs upp i helhet i samband med årsredovisningen i en separat rapport.

4.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, halvår, kvartal eller tertial

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
Upphandling	Risk att ramavtal inte följs	<p>Ramavtalstrohet</p> <p>Stickprovskontroll på leverantörsfakturor görs med kontinuitet. I de fall något avviker så följs inköpet upp i dialog med med berörda för att säkerställa ramavtalstroheten framåt.</p>	
Mål och uppdrag	Risk att barnrättsperspektivet inte beaktas vid beslut	<p>Konsekvensanalys/prövning av barns bästa vid beslut</p> <p>Stickprov ska genomföras under hela året för att kunna göra en bedömning och analys utifrån ett längre tidsperspektiv. Stickprov har genomförts fram till augusti månad. Dessa visar att det inte finns några dokumenterade konsekvensanalyser.</p>	
Samverkan	Risk att samverkan med fackliga inte är ändamålsenlig	<p>Samverkansstruktur</p> <p>I uppföljningen av samverkan på FSG har framkommit att man önskar LSG i några verksamheter för att samverkan ska ske närmare verksamheten. En ny samverkansöverenskommelse där LSG har införts har beslutats och införts i januari 2023. Den nya samverkansorganisationen innebär att det nu finns LSG för badverksamhet och mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet. FSG omfattar även det administrativa arbetet. Förändringarna har införts för att bättra motsvara organisationsstruktur och behov. En utvärdering görs i slutet av året för att undersöka samverkansnivåer och fördelning.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
Ekonomi	Ofullständigt underlag i leverantörsfaktura	<p>Fakturor från Servicekontoret</p> <p>För de fakturor som bokförs som en driftskostnad finns i flera fall en beskrivning av de tjänster som faktureras, men tydligen kan förbättras.</p> <p>Det saknas ofta datum då leveransen av varor eller tillhandahållandet av tjänster utförts eller slutförts. I flera fall tillkommer entreprenadspåslag och det framgår inte vad detta påslag grundar sig på eller hur stort det är. När det gäller fakturerade investeringskostnader så är redovisningen i flera fall bristfällig och inte transparent. Som beskrivning används a-conto eller fakturerat enligt ök (överenskommelse). Faktureringen bör förtydligas genom kompletterade underlag från den fakturerande enheten. Det är svårt att genom fakturan utläsa vilka utgifter som faktureras. Vid attest av fakturorna görs dock en "beskrivning" av vilket uppdrag fakturan avser, men det skulle kunna bifogas kompletterande underlag i större utsträckning.</p>	
Lokaler	Risk för att internhyror ökar mer än tilldelad budgetuppräknning vilket leder till att minskade resurser.	<p>Internhyresdokumentet</p> <p>Internhyror för objekt med årlig uppräknning ökar mer än tilldelad budgetuppräknning. Detta kan konstateras i beräkningarna av nämndens budget 2023. Ökade internhyror påverkar budgeten negativt och prioriteringar inom respektive verksamhet behöver göras för att klara av ökningen. En konsekvens av detta är exempelvis att förstärkt ram utifrån volym riktat till öppen ungdomsverksamhet inte kan tilldelas verksamhetsområdet. En annan konsekvens är att uppräknning av verksamhetsrelaterade kostnader inte kan göras till respektive verksamhetsram.</p>	

4.2 Antal anmälda bisysslor

Enligt beslut i Kommunstyrelsen ska antalet bisysslor redovisas. Från september 2022 till augusti 2032 är antalet 4 bisysslor.

5 Samarbetsuppdrag

Under 2023 fortsätter arbetet med en långsiktig strategi för samarbetsuppdraget utifrån de beslutade utvecklingsområdena. Nämndens presidium beslutade att sammankalla de presidier som har fokus på barn och unga i syfte att förankra och synliggöra nämndens samarbetsuppdrag, samt att tydliggöra kopplingen till arbetet med Socialt hållbart Borås i målområdet En god start i livet och goda uppväxtvillkor. Under våren besökte förvaltningen de lokala nätverken för barn och unga. Syftet var att tillsammans med dem identifiera utmaningar och områden som behöver prioriteras och utvecklas för att nå målen i det reviderade uppdraget för nätverken. Resultatet kommer att sammanställas och redovisas för berörda chefer och används som underlag för presidiedialogen i november.

Nätverket kring Medborgardialog som systematiskt arbetssätt under ledning av SKR (Sveriges kommuner och regioner) gjorde en nystart i maj för kommuner som bedöms arbeta framgångsrikt inom området, i vilket staden fortsätter att engagera sig. Precis som tidigare ingår tjänstepersoner från Stadsledningskansliet och Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Arbetet med att ta fram en digital vägledning kopplat till styrdokumentet ”Riktlinjer – delaktighet och inflytande för medborgare” fortsätter. I augusti var vi i koncernledningsgruppen för att förankra det fortsatta arbetet då det involverar samtliga förvaltningar, bolag och nämnder.

Under maj hölls aktivitetsdagar på områdena Kristineberg, Hulta, Fristad och Hässleholmen. Under augusti hölls aktivitetsdag på Norrby. Samtliga dagar var välbesökta och har upplevts lyckade av de som varit på plats. Årets tema är ”Bada och simma i Borås”.

Landsbygdsutveckling/Ortsråd

Ortsråden har varit aktiva i sitt arbete med ortsmiljonen. Bland annat har Ortsrådet initierat en pumptrack i Sandhult. Den kommer att färdigställas i samband med att Tekniska förvaltningen bygger en lekplats.

Ortsråden arrangerar lokala aktivitetsdagar i serviceorterna. Under våren genomfördes Fristaddagarna och Borås Stad passade på att genomföra en workshop om fristadbornas cykelvanor.

6 Resurser

6.1 Nämndens verksamhet 1

6.1.1 Fritidsramen

6.1.2 Resultat

6.1.2.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Statsbidrag	4 512	5 000	3 465	5 210	1 745	2 000
Avgifter och övriga intäkter	28 996	60 529	38 068	36 293	-1 774	-2 150
Summa intäkter	33 508	65 530	41 533	41 504	-29	-150
Personal	-68 482	-111 673	-74 682	-74 337	345	100
Lokaler	-77 468	-123 789	-82 570	-88 252	-5 682	-6 300
Material och tjänster	-43 158	-66 790	-45 052	-47 215	-2 163	-4 800
Kapitalkostnader	-11 654	-17 567	-11 712	-11 658	53	0
Summa kostnader	-200 762	-319 820	-214 016	-221 463	-7 447	-11 000
Buffert (endast i budget)	0	-1 710	-1 140	0	1 140	1 710
Nettokostnader	-167 254	-256 000	-173 623	-179 959	-6 336	-9 440
Kommunbidrag	164 484	256 000	173 623	173 623	0	
Resultat jämfört med kommunbidrag	-2 770	0	0	-6 336	-6 336	-9 440
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	0	0
Godkända "öronmärkta" projekt	678	0	0	0	0	0
Resultat jämfört med tillgängliga medel	-2 092	0	0	-6 336	-6 336	-9 440
Ackumulerat resultat	1 562	0	0	0	0	0

6.1.2.2 Resultatanalys

Periodens bokförda budgetavvikelse är -6 336 tkr, till största del högre kostnader än budgeterat. Avsatt buffert påverkar helheten positivt med 1 140 tkr. Avvikelserna på kostnadssidan kan främst härledas till högre kostnader för hyror kopplat till lokalerna som faktureras av Borås Arena AB, men också högre el- och värmekostnader.

För de flesta kommunägda objekt ingår konsumtionsavgifter i internhyran. Det finns dock flera stora anläggningar inom nämndens ansvarsområde där ökade el- och värmekostnader påverkar det ekonomiska resultatet innehavande år. Det gäller bland annat Isbanan på Boda, Ryda fotbollshall, Sjuhäradshallen, Skidstadion, Borås Tenniscenter, Ryhallen och Ridhuset för att nämna några. Som noterats redan i tertialrapport 1 så har den budget som avsatts för el- och värmekostnader redan använts. Vid stora avvikelser behöver nämnden få ta del av det elstöd som tilldelats kommunen.

I augusti inkom Kammarrättens dom gällande momsärendet kopplat till Stadsparksbadet (25 procent moms på badavgifter). Borås Stads överklagan avslogs, vilket innebär att Skatteverkets beslut fastslås. I dialog med jurist är förvaltningen överens om att inte överklaga till sista juridiska instans. Detta innebär att 25 procent moms ska utgå på badavgifterna på Stadsparksbadet. Detta kommer framöver innebära en anpassning av budgeterade intäkter för att hamna på en rättvisande nivå med beräknat utfall. Som en försiktighetsåtgärd har moms avsatts under ärendets gång och påverkar därmed årets prognos negativt.

Prognosavvikelse vid årets slut, -9 440 tkr

Prognosavvikelsen vid årets slut per aug beräknas till - 9 440 tkr. Underskottet förväntas justeras vid årets slut som en konsekvens av fattade beslut i KS/KF eller beslut som till stor del står utanför nämndens påverkan.

Anläggningsverksamheten (-8 600 tkr)

Redan vid årets ingång aviserades en avvikelse inom verksamhetsområdet på -8 100 tkr.

Lokalkostnaderna från Borås Arena AB för objekten Borås Arena 1 och 2, Rydahallen och Sjuhäradshallen har ökat inför 2023 med 5 600 tkr. Därutöver tas en ny hall, "Myråshallen" i bruk med en ökad internhyra och drift på ca 1 000 tkr.

Anläggningsverksamheten är det område som till största del påverkas genom högre konsumtionskostnader. För året prognostiseras ca 1 500 högre elkostnader än budgeterat. De ökade kostnaderna bör justeras genom tilldelat elstöd.

Nya idrottshallar medför ökade driftskostnader, exempelvis köpta tjänster för vaktmästeri och städ. Städskostnaderna för året ökar mer än avsatt budget. Inom verksamhetsområdet i nuläget med -500 tkr.

Badverksamheten (- 2 500 tkr)

Vid årets ingång aviserades en avvikelse på intäktssidan på -5 400 tkr. Under våren och sommaren har besöken till simhallarna ökat, vilket också syns på de bokförda intäkterna. Besöken till badhusen är under sommartid väderberoende och när det regnar ökar besöken till inomhusbaden. I nuläget prognostiseras en avvikelse på -2 500 tkr med förhoppning av en fortsatt positiv trend framåt. Under året beräknas momsavsättningen till 1 900 tkr.

Övriga verksamhetsområden (-50 tkr)

Övriga verksamhetsområden har sammantaget i stort en budget i balans.

Buffert (1 710 tkr)

Avsatt buffert används i sin helhet för att täcka underskott inom den löpande verksamheten.

Övrigt

De ekonomiska förutsättningarna framåt är tuffa och kommer att utmana nämndens ansvarsområden på flera sätt. I nuläget är mycket oförutsägbart och mycket beror på de beslut som fattas i KS/KF gällande prioriteringar i budgeten för 2024.

För att få effekt på de besparingar som behöver göras inför nästa år behöver åtgärder vidtas redan nu. Återhållsamhet är ett måste på alla plan för att kunna frigöra resurser och därigenom kunna klara av att

hantera det tuffa ekonomiska läge vi står inför.

6.1.2.3 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2022-12-31	Utfall 2023-08	Återstår
Summa				

Nämnden har under året inga kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige.

6.1.3 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Fritids- och folkhälsonämnden						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 029	-1 540	-1 047	-1 417	-370	-400
Nettokostnad	-1 029	-1 540	-1 047	-1 417	-370	-400
Gemensam administration						
Intäkt	49	0	0	34	34	50
Kostnad	-8 798	-15 245	-10 256	-9 540	716	450
Nettokostnad	-8 749	-15 245	-10 256	-9 506	750	500
Folkhälsa						
Intäkt	3 047	5 351	3 674	3 550	-124	0
Kostnad	-4 477	-8 983	-6 221	-5 771	450	0
Nettokostnad	-1 430	-3 632	-2 547	-2 221	326	0
Evenemang						
Intäkt	591	568	0	0	0	0
Kostnad	-2 911	-4 435	-2 172	-2 316	-144	-150
Nettokostnad	-2 320	-3 867	-2 172	-2 316	-144	-150
Mötesplatser/förebyggande arbete						
Intäkt	3 751	4 340	2 976	4 558	1 582	2 000
Kostnad	-20 969	-33 701	-22 781	-23 777	-996	-2 000
Nettokostnad	-17 218	-29 361	-19 805	-19 219	586	0
Öppen ungdomsverksamhet (Fritidsgårdsverksamhet)						
Intäkt	3 763	4 908	3 454	3 697	243	300
Kostnad	-30 367	-48 435	-33 253	-33 618	-365	-300
Nettokostnad	-26 604	-43 527	-29 799	-29 921	-122	0
Anläggningsenheten						
Intäkt	13 355	23 865	16 057	15 218	-839	0
Kostnad	-94 010	-144 673	-96 550	-104 077	-7 527	-8 600

Tkr	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Nettokostnad	-80 655	-120 808	-80 493	-88 859	-8 366	-8 600
Badenheten						
Intäkt	8 952	26 498	15 372	14 447	-925	-2 500
Kostnad	-38 201	-62 808	-41 736	-40 947	789	0
Nettokostnad	-29 249	-36 310	-26 364	-26 500	-136	-2 500
Buffert						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	0	-1 710	-1 140	0	1 140	1 710
Nettokostnad	0	-1 710	-1 140	0	1 140	1 710
Totalt						
Intäkt	33 508	65 530	41 533	41 504	-29	-150
Kostnad	-200 762	-321 530	-215 156	-221 463	-6 307	-9 290
Nettokostnad	-167 254	-256 000	-173 623	-179 959	-6 336	-9 440

6.2 Nämndens verksamhet 2

6.2.1 Bidragsramen

6.2.2 Resultat

6.2.2.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Statsbidrag	0	0	0	0	0	0
Avgifter och övriga intäkter	4	45	30	3	-27	0
Summa intäkter	4	45	30	3	-27	
Personal	-1 820	-3 340	-2 227	-2 143	84	0
Lokaler	-408	0	0	-381	-381	-600
Material och tjänster	-30 721	-42 605	-30 273	-28 502	1 771	800
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-32 949	-45 945	-32 499	-31 025	1 474	200
Buffert (endast i budget)	0	0	0	0	0	0
Nettokostnader	-32 945	-45 900	-32 469	-31 022	1 447	200
Kommunbidrag	37 452	45 900	32 468	32 469		
Resultat jämfört med kommunbidrag	4 507	0	0	1 447	1 477	200
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	0	0
Godkända "öronmärkta" projekt	0	0	0	0	0	0
Resultat jämfört med tillgängliga medel	4 507	0	0	1 447	1 447	200
Ackumulerat resultat	0	0	0	0	0	0

6.2.2 Resultatanalys

6.2.3 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Administration föreningsenhet	-2 064	-3 500	-2 333	-2 444	-111	0
Föreningsbidrag	-23 263	-34 355	-22 735	-21 170	1 565	200
Bidrag till invandrarföreningar	-1 593	-1 505	-1 280	-1 330	-50	0
Bidrag till sociala föreningar	-3 197	-3 500	-3 361	-3 340	21	0
Bidrag till funktionshindrade	-1 092	-1 140	-1 050	-954	96	0
Bidrag till pensionärsföreningar	-1 736	-1 900	-1 710	-1 784	-74	0
Summa	-32 945	-45 900	-32 469	-31 022	1 447	200

De flesta bidragen grundar sig på föreningarnas verksamhet 2022. Funktionshinder-, etniska- och pensionärsföreningar har ännu inte kommit upp i samma verksamhetsnivå som före pandemin, de har något färre medlemmar och aktiviteter. På ungdomssidan (6-20 år) är verksamheten i stort vad den var före pandemin.

Prognosen för året bedöms bli ett överskott på cirka 200 tkr. Den ekonomiska uppföljningen tyder på ett överskott på 300 tkr för grund- och lokalbidrag och ett underskott på ca 100 tkr för anläggningsbidragen. Förvaltningen har uppmärksammat att många föreningar gjort eller kommer att göra investeringar i sina klubbstugor framförallt med koppling till energibesparande åtgärder därav betalas anläggningsbidrag ut i större utsträckning.

Antalet föreningar fortsätter att minska framför allt ungdomsföreningar där medlemmarna har annan etnisk bakgrund än svensk. Detta beror till stor del på att bidraget för läxläsning och hemspråk togs bort 2020.

7 Investeringar

7.1 Sammanställning Investeringsvolymer

	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Investeringar årliga anslag	15 774	9 821	13 120	2 654
Investeringar som löper över flera år	15 253	0	7 907	7 346
Summa	31 027	9 821	21 027	10 000

7.2 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
1. Utveckling av näridrottsplatser/aktivitetsplatser	800	0	930	-130
2. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser	1 500	671	1 100	400
3.1 Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner	1 700	0	0	1 700
3.2 . Konstgräsplan Brämhults IK (Nyanläggning)	6 624	6 500	7 250	-626

Tkr	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
3.3 . Byte konstgräs Brämhults IK	1 800	1 940	1 940	-140
4. Evenemangstaden Borås	750	72	400	350
5. Åtgärder utifrån Trygghetsplan	500	78	200	300
6. Badplatser	1 100	154	300	800
7. Spår och leder	1 000	406	1 000	0
Summa	15 774	9 821	13 120	2 654

Analys

Kvarstående medel från 2022: 5 124 tkr

- Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs: 700 tkr
- Byte av konstgräs Brämhults IK: 4 424 tkr

Godkänd budget 2023: 10 650 tkr

1. Utveckling av näridrottsplatser/aktivitetsplatser (800 tkr)

Arbetet med utegym i Fristads nya park är inte påbörjat än, budget 200 tkr. Arbetet med nytt utegym på Kronängs IP är avslutat och uppskattat, oförutsedd blockterräng under markytan fördrade projektet med 130 tkr.

2. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser (1 500 tkr)

Basketkorgar till elitverksamheten i Boråshallen är inköpta, liksom innebandysarger, bollförråd, med flera. Akuta inköp har genomförts för att till exempel ersätta robotgräsklippare som slängts i Bogrydssjön. Pågående behov som hanteras är trasiga fotbollsplansklippare, med flera. Ny prognos på 1 100 tkr, med hänsyn till andra budgetposter som är över budget.

3. Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs (5 000 + omdisponering från 2022 5 124 tkr = 10 124 tkr)

- **3.1 Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner (1 700 tkr)**

Budgetposten flyttas i praktiken över till nya konstgräsplanen på Brämhults IP.

- **3.2 Konstgräsplan Brämhults IK (Nyanläggning 6 624 tkr)**

Planen invigd med konstgräs, LED-belysning, staket, etcetera. Omtag krävdes i konstruktionslösningar för markuppyggnad på den vattensjuka marken, kraftiga indexhöjningar på varor och tjänster fördrade projektet. Genomförandet skedde med ett års försening och sammanföll tyvärr med ombyggnation av kanslibyggnaden, vilket tvingade fram anläggandet av nya arbetsvägar och liknande. Reglering pågår av tilläggskostnader. Ny prognos är totalsumma på 7 433 tkr.

- **3.3 Byte konstgräs Brämhults IK (1 800 tkr)**

Bytet av konstgräs gick bra, men indexjusteringar ledde till kostnader 140 tkr över budget. Kostnadsutvecklingen bromsades genom att den gamla gräsmattan inte skickades till förbränning, utan återanvänds istället på kvartersplaner som till exempel bakom Almåsskolan. Granulatet har återanvänts på nya planen intill och på några andra konstgräsplaner.

4. Evenemangstaden Borås (750 tkr)

Inväntar offert från Servicekontoret på ny scenvagn. Mindre arbetsinsatser är planerade på logistik vid Borås ridhus, ishallen med fler info-TV, med flera. Flytten av Idrottsplats skogen, IPS från en lokal intill Boråshallen som revs på grund av det nya rättscentret till en lokal på Ålandsgatan har gått problemfritt. Mindre investeringar för att skapa bra förutsättningar i nya platsen.

5. Åtgärder utifrån Trygghetsplan (500 tkr)

Skyltarbete pågår. Hjärtstartare är inköpt. Belysning är kompletterad på Bodavallens aktivitetsyta.

6. Badplatser (1 100 tkr)

Utökningen av Kolbränningsens badplats är klar. Badplatsen har också fått kompletteringar i utegymmet, ny flotte, med mera. Utökningen av badplatsparkeringen i Sandared har pausats på grund av överklagande av bygglov via Länsstyrelsen. Nämndens första genomförda Boråsförslag är Snorkelparken. Den invigdes efter mindre investering av bojar, skyltar och liknande. Arbete pågår med ny enhetlig skyltning, med mera.

7. Spår och leder (1 000 tkr)

Nya spårsträckningar blev klara inför SM i Mountainbike på Kransmossen, arbetet fortsätter enligt plan med delmoment. Nytt vindskydd är byggt på tremilaleden, nära ur och skurförskolan vid Björkehov. Uppmärksningen av tre nya vandringsleder har genomförts från Sjöbovallen, längs Viskan. Pågående byggnationer är rastplatser och grillplatser längs banvallen.

7.3 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023	Total prognos	Projekt status
1. Boda Aktivitetspark	8 850	1 198	0	0	1 198	8 850	3
2. Utveckling av Borås Skidstadion	13 000	1 418	0	0	1 418	13 000	3
3. Kronängsparken	6 000	237	0	3 507	-3 270	9 270	3
4. Inventarier Sjöbohuset	3 500	3 500	0	0	3 500	3 500	0
5. Kameror Mötesplatser	400	400	0	400	0	400	3
6. Belysning Ryavallen	7 500	7 500	0	4 000	3 500	4 000	3
7. Almenäs badplats	1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	0
Summa	40 250	15 253	0	7 907	7 346	40 020	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Analys

Kvarstående medel från 2022: 3 853 tkr

- Boda Aktivitetspark: 1 198 tkr
- Utveckling av Borås Skidstadion: 1 418 tkr
- Kronängsparken: 237 tkr
- Almenäs badplats: 1 000 tkr

Godkänd budget 2023: 11 400 tkr

1. Boda Aktivitetspark (1 198 tkr)

Inga planerade insatser under året. Några andra budgetposter går över budget, exempelvis anläggandet av ny konstgräsplan på Brämhults IP och målet är att inte överstiga den totala budgeterade investeringsvolymen.

2. Utveckling av Borås Skidstadion (1 418 tkr)

Inga planerade insatser under året. Några andra budgetposter går över budget, exempelvis arbetet med Kronängsparken och målet är att inte överstiga den totala budgeterade investeringsvolymen.

3. Kronängsparken (237 tkr)

Servicekontoret har under året utfört arbete i projektet för cirka 220 tkr. Pågående marksanering belastar inte Fritids- och folkhälsoförvaltningen ekonomiskt. Saneringens omfattning är svår att bedöma och det finns en risk att efterföljande avslutning med anläggandet av fotbollsplanen färdigställs först under 2024. På grund av saneringsarbetet valde vi att snabbt ordna en mindre kvartersplan av återvunnet konstgräs bakom Almåsskolan till en kostnad av 75 tkr.

4. Inventarier Sjöbohuset (3 500 tkr)

Inflyttning i Sjöbohuset bedöms ske under 2024. Inköp av möbler/inredning samt inköp av digital utrustning att påbörjas för att slutföras under 2024.

5. Kameror Mötesplatser (400 tkr)

I dialog med Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) och facken har det förts dialog om kameraövervakning utifrån ett trygghetsskapande och brottsförebyggande syfte. Investeringar kommer göras i första hand på Hultahuset och i andra hand Sjöbohuset.

6. Belysning Ryavallen (7 500 tkr)

Upphandling på väg att avslutas efter tre anbud. Ny prognos på max 3 000 tkr. Ny inriktning att frigöra medel från budgetposten för att under året genomföra byte av belysning på två fotbollsplaner till LED. Behovet är kopplat till elprisutvecklingen och behov att byta planbelysning under året istället för 2024.

7. Almenäs badplats (1 000 tkr)

Reviderad inriktning är att investera i träinklädda betongflytbryggor istället för en fast betongpir, osäkert om inköp hinner ske innan årsskiftet. Den fasta bottenplattan och rampen i betong för rullstolsbad och liknande skjuts framåt till tidigast 2025 och behov av utökad budget.

8 Arbetsgivarpolitik

Fritids- och folkhälsonämnden har anpassat verksamheten utifrån budgetförutsättningar vilket lett till en slimmad organisation vilket påverkar arbetsmiljö på mindre enheter. Som exempel påverkas Teknisk drift kraftigt vid oplanerad frånvaro, då arbetsuppgifterna utifrån badsäkerhet för besökande är omfattande trots prioriteringar av arbetsuppgifter vid minskade resurser. Det finns en komplexitet i flertalet arbetsmomenten som kräver särskild kompetens för att kunna utföra ett gott arbete. Kompetensförsörjningen försvåras av att det kräver lång introduktion utifrån bred kompetens som inte möjliggör kortare vikariat för att stötta korttidsfrånvaro eller sommarssemester. Trots ett aktivt arbete med kompetensförsörjning genom rekrytering tar det tid innan det finns en bemanning som möter de utmaningarna som Teknisk driftenhet stått inför under sommaren.

Trots att planeringen av sommarbemanning inom Badverksamheten startades tidigt under våren lyckades bemanningen inte utökas tillräckligt för att kunna lösa önskad semesterbemanning under sommaren 2023. Detta har resulterat i att det varit arbetspass som har varit underbemannade vilket har påverkat arbetsmiljön för personalen och säkerheten för besökande. En extern faktor har varit vädret under sommaren 2023 som har ökat besöksantalet mer än vad som var förväntat och påverkat

arbetsmiljön ytterligare genom ökande besöksantal.

Ett aktivt schemaarbete har pågått före och efter sommaren utifrån skärpt lag om 11 timmars dygnsvila träder i kraft från 1 oktober 2023 och där vi nu ser att vi har hållbara hälsosamma scheman som också möjliggör för kompetensutveckling, lika förutsättningar och möjlighet till ökad flexibilitet i arbetsuppgifter, stöttning för de olika verksamheterna samt har förutsättning att minska antalet timanställda. Fortsatt finns det visst behov av timanställda på de mindre enheterna för att kunna möta önskade öppettider och bibehålla en hög servicenivå för besökare.

Under hösten 2022 påbörjades det ett samarbete med enheten Organisationshälsa inom Borås Stad i syfte att se över chefers organisatoriska förutsättningar. Under våren 2023 har ett aktivt arbete genomförts där syftet har varit att ta fram en handlingsplan för att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar vid Fritids- och folkhälsoförvaltningen för att skapa goda arbetsplatser, öka verksamhetens kvalitet och förbättra medarbetares arbetsmiljö. Detta arbete har under tiden sammanfattats i en förvaltningsövergripande rapport för att skapa tydlighet om det gemensamma arbetet. Målet med översynen är att förvaltningsledningen ska få förutsättningar att dra slutsatser och beslutsunderlag för jämlika och hållbara organisatoriska förutsättningar för alla chefer på Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Men även för att få ökad kunskap och förståelse för förvaltningens olika roller och uppdrag som chefer och stödfunktioner inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen samt för att möjliggöra en bättre och tydligare samverkan/samarbete inom förvaltningen.

Översynen har tydliggjort hur viktigt det är att fortsätta med det redan påbörjade strategiska arbetet inom förvaltningen genom översyn av organisationen, den strategiska kommunikationsplanen samt vikten av att förvaltningsgemensamma tillfällen som chefsträffar, FOF-dagen och FOF-utbildningen återkommande genomförs för att få genomslag. Detta för att skapa en helhet, visa på riktning och styrning men även för att förankra och tydliggöra ett gemensamt förhållningssätt inom förvaltningen. Men även nya aktiviteter som utvecklingsarbete/handledning i förvaltningens ledningsgrupp för att få en gemensam samsyn och samverkan kring budget och verksamhetsplan.

Sjukfrånvaron visar på en minskning av den totala sjukfrånvaron jämfört med föregående år, främst ser vi en förändring i sjukfrånvaro inom två av nämndens verksamhetsområden; Badverksamhet och Förening och anläggning där sjukfrånvaron minskar med flera procentenheter, främst är det långtidssjukfrånvaron som minskar. Genom ett aktivt arbete kring de medarbetare som har varit frånvarande under längre tid utifrån sjukfrånvaro ser vi minskade siffror. Inom Öppen ungdomsverksamhet ökar den totala sjukfrånvaron vilket visas på både den korta och den längre sjukfrånvaron, detta visar att det kräver ett fortsatt aktivt rehabiliteringsarbete och insatser för att vända en negativ trend. HR har uppmärksammat detta och kommer att lägga tid på att följa upp planerade insatser på individ, enhet och org.-nivå för att komma till rätta med orsaker.

Utifrån kompensationsutmaningen vi står inför har det blivit allt viktigare att som arbetsgivare marknadsföra både Borås Stad som arbetsgivare men även Fritids- och folkhälsoförvaltningens uppdrag och utbud genom att vara en god förebild för unga. Förvaltningen har en upparbetad organisation kring mottagande av både volontärer, ungdomsledare och ferieungdomar vilket ger verksamheten goda möjligheter att ta emot ungdomar i sommarverksamhet och skapa goda relationer.

8.1 Indikatorer

Indikatorer																																	
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall År 2021 7,9</p> <p>Utfall År 2022 7,8</p> <p>Utfall T2 2023 8,4</p>	<table border="1"> <caption>Data for Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid</caption> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>År 2018</td><td>7,9</td></tr> <tr><td>T1 2019</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2019</td><td></td></tr> <tr><td>År 2019</td><td>8,5</td></tr> <tr><td>T1 2020</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2020</td><td></td></tr> <tr><td>År 2020</td><td>9,5</td></tr> <tr><td>T1 2021</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td></td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>7,8</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>7,8</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>7,8</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>7,8</td></tr> <tr><td>T1 2023</td><td>8,4</td></tr> <tr><td>T2 2023</td><td>8,4</td></tr> </tbody> </table>	Period	Utfall (%)	År 2018	7,9	T1 2019		T2 2019		År 2019	8,5	T1 2020		T2 2020		År 2020	9,5	T1 2021		T2 2021		År 2021	7,8	T1 2022	7,8	T2 2022	7,8	År 2022	7,8	T1 2023	8,4	T2 2023	8,4
Period	Utfall (%)																																
År 2018	7,9																																
T1 2019																																	
T2 2019																																	
År 2019	8,5																																
T1 2020																																	
T2 2020																																	
År 2020	9,5																																
T1 2021																																	
T2 2021																																	
År 2021	7,8																																
T1 2022	7,8																																
T2 2022	7,8																																
År 2022	7,8																																
T1 2023	8,4																																
T2 2023	8,4																																
<p>Analys</p> <p>Sjukfrånvaron på rullande 12 har ökande siffror, detta beror främst på en hög korttidssjukfrånvaro i början av året jämfört med föregående år. Förvaltningen har en fortsatt utmaning med en hög sjukfrånvaro på flera enheter. Långtidssjukfrånvaron minskar vid en djupare analys, då främst på grund av ett aktivt rehabiliteringsarbete under våren. Glädjande har både den upprepade korttidssjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron minskat vilket bedöms vara en effekt av ett mer aktivt uppföljande sjukfrånvaroarbeta från chefer. Det är tidskrävande men förhoppningen är att det långsiktigt ska leda till en lägre sjukfrånvaro.</p> <p>Under 2023 planerar förvaltningen att fortsätta prioritera det aktiva rehabiliteringsarbetet i kombination med systematisk uppföljning av arbetsmiljöarbetet, där arbetsorganisation, bemanning och kompetensförsörjning beaktas med målsättningen att minska sjukfrånvaron. En faktor som påverkat och bromsat in önskade effekter är att HR-organisationen varit underbemannade under lång tid men att de snart är fulltaliga. Ett omtag sker under hösten kring planerade avstämningar med chef och HR ses som ett led i att stötta organisationen med rehabiliteringsarbetet samt se tidiga signaler på ohälsa för att kunna sätta in tidiga insatser och aktiviteter.</p> <p>På sikt bedömer förvaltningen att arbete får önskvärd effekt som minskad sjukfrånvaro.</p>																																	
<p>Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.</p> <p>Utfall År 2021 6,2</p> <p>Utfall År 2022 10,7</p> <p>Utfall T2 2023 11,3</p>	<table border="1"> <caption>Data for Arbetad tid för timavlönade</caption> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>År 2018</td><td>13,0</td></tr> <tr><td>T1 2019</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2019</td><td></td></tr> <tr><td>År 2019</td><td>13,0</td></tr> <tr><td>T1 2020</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2020</td><td></td></tr> <tr><td>År 2020</td><td>11,5</td></tr> <tr><td>T1 2021</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td></td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>6,2</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>8,0</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>10,0</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>10,7</td></tr> <tr><td>T1 2023</td><td>11,3</td></tr> <tr><td>T2 2023</td><td>11,3</td></tr> </tbody> </table>	Period	Utfall (%)	År 2018	13,0	T1 2019		T2 2019		År 2019	13,0	T1 2020		T2 2020		År 2020	11,5	T1 2021		T2 2021		År 2021	6,2	T1 2022	8,0	T2 2022	10,0	År 2022	10,7	T1 2023	11,3	T2 2023	11,3
Period	Utfall (%)																																
År 2018	13,0																																
T1 2019																																	
T2 2019																																	
År 2019	13,0																																
T1 2020																																	
T2 2020																																	
År 2020	11,5																																
T1 2021																																	
T2 2021																																	
År 2021	6,2																																
T1 2022	8,0																																
T2 2022	10,0																																
År 2022	10,7																																
T1 2023	11,3																																
T2 2023	11,3																																
<p>Analys</p> <p>Andel timavlönad personal har ökat med 1,7 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. Det är framförallt fritidsgårdar och baden som använder timavlönad personal.</p> <p>Verksamheterna har en slimmad personalbudget vilket gör att det är svårt att bemanna med en ökad andel tillsvidareanställda medarbetare. Det får konsekvensen att verksamheten anställer timavlönade för att klara att hålla öppet i verksamheten. Det kan på sikt påverka såväl arbetsmiljön för befintlig personal som kvalitén i verksamheten.</p> <p>En annan orsak till den ökade andelen timavlönade beror på att det är svårt att rekrytera tillräckligt kvalificerade medarbetare till verksamheten. Kompetensförsörjningen är och kan komma att bli en faktor som gör att det fortsatt kommer öka för andelen timavlönade.</p> <p>Det finns en förhoppning om att schema omläggning utifrån arbetstidslagen kommer minska andel timanställda, detta framförallt inom badverksamheten.</p>																																	

Nettoavvikelse (tkr) Fritidsramen

Verksamhet	Prognos 2023 per AUG	Varav utlovad boksluts-justering	Beräknad moms- avsättning*	Varav avvikelse inom löpnade verksamhet
Gemensam fritidsadministration inkl. överenskommelsen	500	0	0	500
Anläggningsenheten	-8 600	-8 100	0	-500
Badenheten	-2 500	0	-1 900	-600
Evenemang	-150	0	0	-150
Folkhälsoenheten	0	0	0	0
Fritids- och folkhälsonämnden	-400	0	0	-400
Mötesplatser/Förebyggande inkl. Träffpunkt Simonsland, lokalt inflytande, Ordsråd	0	0	0	0
Öppen Ungdomsverksamhet inkl. Badresor/Borås Kollo	0	0	0	0
Buffert	1 710	0		1 710
SUMMA	-9 440	-8 100	-1 900	560

*

Försiktighetsåtgärd: Avsatt moms från jan - aug 23 - inklusive prognos sep-dec 2023.
Beslut från Kammarrätten har inkommit som följer Skatteverkets linje att 25% moms ska utgå.

Sakiba Zekaj
Handläggare
033-35 82 82Datum
2023-09-19Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00079 1.1.3.1

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget 2023

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna redovisningen av uppdrag som inte ingår i budget 2023 och översänder den till Kommunstyrelsen för kännedom.

Ärendet i sin helhet

Enligt Kommunstyrelsens rutin för uppföljning av uppdrag som inte ingår i budget redovisas dessa två gånger årligen. Fritids- och folkhälsonämnden har vid tidpunkten för redovisningen ett uppdrag från Kommunfullmäktige utanför budget. Uppdraget är genomfört och har rapporterats till nämnden i juni 2023.

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna redovisningen av uppdrag som inte ingår i budget 2023 och översända denna till Kommunstyrelsen för kännedom.

Beslutsunderlag

1. Rapport, uppdrag som inte ingår i budget tertial 2 2023, Fritids- och folkhälsonämnden

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
OrdförandeMia Wallengren
Förvaltningschef

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, augusti 2023, nämndens rapport

Fritids- och folkhälsonämnden

Uppdrag

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status augusti 2023	Kommentar
KF 2022-03-24 Svar på motion av Inger Landström (V), Ida Legnemark (V), Peter Lund (V) och Anita Spjuth (V): Menssäkra Borås	Fritids- och folkhälsönämnden, Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att testa menssäkrade toaletter i sina verksamheter	 Genomfört 1 (st)	Fritids- och folkhälsoförvaltningen har under en provperiod menssäkrade toaletter på Stadsparksbadet. Förvaltningen påbörjade testperioden redan under hösten 2021 när motionen kom. Testperioden upplevs ha fungerat bra och en uppföljning där arbetet beskrivs, inklusive vilka förutsättningar som krävs för att bredda insatserna till öppen ungdomsverksamhet och utvalda anläggningar, har redovisats för nämnden i juni 2023. Uppdraget riktar sig även till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Grundskolenämnden.

Anethe Tolfsson
0768-88 56 04
Veronica Wannberg
033-35 82 94
Handläggare

Datum
2023-09-19

Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00133 3.6.8.25

Initiativärende (KD, M, SD): Öka den offentliga närvaron på våra badplatser!

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden ser mycket positivt på vuxenvandrare och andra liknande ansvar från civilsamhället. Uppdraget att samordna och underlätta för att få fler vuxenvandrare finns redan och hanteras inom befintlig ram.

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att ge Fritids- och folkhälsoförvaltningen i uppdrag att utreda och senare föreslå investeringar för att följa kommande lagkrav på avfallshantering på naturbadplatserna som omfattas av lagkravet.

Fritids- och folkhälsonämnden ser mycket positivt på den breda samverkan som finns kring kritiska datum. Detsamma gäller för det viktiga arbetet med vattensäker kommun. Nämnden konstaterar att möjlighet finns att vid behov beställa väktartjänster och att enheten Centrum för Kunskap och Säkerhet (CKS) stöttar med samordning.

Sammanfattning

Kristdemokraterna, Moderaterna och Sverigedemokraterna i Fritids- och folkhälsonämnden har lämnat in ett initiativärende om att öka den offentliga närvaron på våra badplatser, se beslutsunderlag 1.

Ärendet i sin helhet

Fritids- och folkhälsoförvaltningens lägesbilsbeskrivning med utgångspunkt från de tre delarna som förkortas med rubrikerna;

1. Koordinerande roll för att bredda vuxenvandrare
2. Nedskräpning på badplatser
3. Väktare på kritiska datum vid vattendrag

1. Lägesbild; koordinerande roll för att bredda vuxenvandrare

Fritids- och folkhälsoförvaltningen (FOF) har ett uppdrag att samordna vuxenvandring vid kritiska datum. Det finns också en arbetsgrupp för kritiska datum som förvaltningen ingår i tillsammans med representanter från Grundskoleförvaltningen, Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, Arbetslivsförvaltningen, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Centrum

för Kunskap och Säkerhet, samt Polismyndigheten. Arbetsgruppen arbetar med stående frågor som; hur engagerar vi fler vuxna?

I Fritids- och folkhälsoförvaltningens uppdrag ingår också att ge tips och råd till dem som vill starta upp en ny lokal grupp med vuxenvandrare. Det finns flera sätt att organisera vuxenvandring. Borås Stad gör det möjligt för vuxna, framförallt vårdnadshavare som har barn ute vid dessa identifierade datum, att mötas och vandra ihop. Det finns möjligheter att själv, i sin förening, i sitt bostadsområde, i sin lokala ort, etcetera organisera vuxenvandring med tips och råd från Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Stöd sker också från olika rikstäckande organisationer som hjälper till att starta upp nattvandring, utbildar, med mera. Andra exempel på frivilligt engagemang är Polisens volontärer, där nattvandring är ett exempel på uppdrag.

Det är bra att ha många vuxna som rör sig ute under kritiska datum. En eventuell personell resursförstärkning för ökad samordning mot målet om ökad organiserad vuxenvandring kan ge vissa fördelar, men innebär inte per automatik att vi får fler föräldrar att vandra organiserat. Vi måste fortsätta arbeta på flera nivåer med kunskap och informationsinsatser om vad som händer under kritiska datum, tips och råd till föräldrar inför/under tonårstiden, information om vuxenvandring med mera. Vi kan bli bättre på att nå ut bredare och mer målgruppsorienterat, informera och engagera fler föräldrar.

Organiserad vuxenvandring är inte det enda sättet att få fler föräldrar att röra sig ute under kritiska datum, men att det är ett fint alternativ om man som förälder/annan viktig vuxen vill vandra tillsammans med andra och finnas tillhands för sitt/andras barn.

2. Lägesbild; nedskräpning på badplatser

Kommunala badplatser kan miljömässigt beskrivas som öppna och natursköna. Inte sällan finns det mer funktioner än bara en parkering, sandstrand och gräsmatta. Det förekommer lekplatser, utegym, motionsspår, grillplatser, hundrastgårdar, med mera. Det i sig ger en tryggare miljö med människor som möts på dygnets olika timmar. Den här typen av investeringar på badplatserna leder till tryggare miljöer med positiv effekt av mindre skadegörelse och nedskräpning. Renhållning och tillsyn är den arbetsuppgift som är mest resurskrävande för att upprätthålla en bra nivå för besökarna.

Övergripande organisation och rutiner

De kommunala badplatserna har skötselbeskrivningar som tar hänsyn till säsong och behov. Under högsäsong städas badplatser normalt fem till sju dagar i veckan. Under lågsäsong töms papperskorgar vid behov och normalt maximalt en gång i veckan. Anpassning sker vid evenemang och liknande. Städorganisationen kräver stor flexibilitet och anpassningsförmåga efter väder och besöksstryck. Likt övrig skötsel av idrotts- och friluftsanläggningar så finns en utförarorganisation på olika platser från Servicekontoret, Lundbypark eller från föreningslivet.

Den långa erfarenheten av renhållningsbehov och anpassade rutiner nådde en höjdpunkt under pandemin, med ovanligt många besökare och en längre utomhussäsong som Fritids- och folkhälsoförvaltningen dragit lärdomar av. Sommarens erfarenhet kan summeras med en mycket varm försommar, därefter ovanligt många regndagar. Det blev tidigt ett relativt stort tryck på våra badplatser jämfört med en normal försommar. En erfarenhet från försommaren är att städorganisationerna till en början, och av flera skäl, hade svårt att hinna anpassa sig till behovet som vädret resulterade i. En annan lärdom som Fritids- och folkhälsoförvaltningen nu arbetar med är att informationen på hemsidan och den fysiska skyltningen på området kan utvecklas gällande exempelvis förvaltningens rutiner.

Feedbacken via Borås Stads synpunktshantering handlar främst om ökat städbehov under lågsäsong. Antal felanmälningar för nedskräpningar är relativt få och de åtgärdas normalt skyndsamt. Under högsäsong handlar felanmälningar om nedskräpning främst om överfulla papperskorgar och att sällskap inte städade efter sig på grillplatser. Normalt är det avstädat på förmiddagen, vilket är en nivå som bedöms godtagbar.

Utvecklingen av papperskorgar sker kontinuerligt. Likt Tekniska förvaltningen har Fritids- och folkhälsoförvaltningen prövat olika modeller genom åren, avseende design, volymer, skydd mot fåglar och annan skadegörelse. Tekniska förvaltningen har valt att satsa på papperskorgar som komprimerar och larmar när det är dags att tömma. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har efter tester valt att inte investera i dessa då tyngdpunkten i verksamhetens behov är att kontinuerligt utföra viktig tillsyn på bryggor och livräddningsutrustning, i samband med det utförs manuell städning på marken och papperskorgar töms.

En ny lag gällande insamling av förpackningsavfall på torg, i parker och på andra populära platser utomhus träder i kraft den 1 januari 2026:

”Från 2026 ska kommunerna samla in vanligt förpackningsavfall separat på torg eller i parker som är över 2 000 kvadratmeter och där det förekommer betydande mängder förpackningsavfall. Kommunerna ska dessutom samla in förpackningsavfall av plast separat på andra platser utomhus där det förekommer betydande mängder sådant förpackningsavfall, t.ex. på gågator. En arrangör av en offentlig tillställning utomhus ansvarar för att ge besökarna möjlighet att sortera ut förpackningsavfallet och att ta hand om detta.”

Fritids- och folkhälsoförvaltningen ser att vi framöver behöver ta höjd för hur kraven på sopsortering kan komma att beröra dom kommunala badplatserna och friluftsområden. Det behöver utredas kring kravställningar, lösningar och investeringsbehov inför senast 2026.

3. Lägesbild; väktare på kritiska datum vid vattendrag

Borås Stads och Boråspolisens arbetsgrupp för kritiska datum, där Fritids- och folkhälsoförvaltningen ingår, arbetar bland annat med händelser som inspark och skolavslutning. Samverkan kring dessa datum sker löpande under året men

intensifieras inför genomförandet. Inför datumen sker även samverkan och informationsutbyte med andra aktörer som kan komma att beröras och de har då möjlighet öka sin beredskap.

I arbetet med vattensäkerhet finns det bland annat en arbetsgrupp inom Vattensäker kommun med representanter från Räddningstjänsten, Tekniska förvaltningen, Borås Energi och Miljö, Servicekontoret, Grundskoleförvaltningen, Fritids- och folkhälsoförvaltningen, samt Svenska livräddningssällskapet. Exempel på prioriterade fysiska områden inom vattensäkerheten är badplatser, Viskan, simhallar och dagvattendammar. Ett stort antal åtgärder har nyligen vidtagits, till exempel införandet av utspridda räddningsstegar i Viskan.

I arbetet med att skydda egna fastigheter och liknande så har Borås stad avtal med väktare som kan utföra fast eller ronderande bevakning. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har fortsatt möjlighet att vid behov beställa ett väktaruppdrag. Beställningar av väktaruppdrag samordnas med Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) helhetsbild av behoven.

Beslutsunderlag

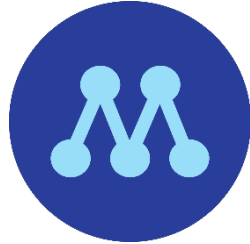
1. Initiativärende (KD, M, SD): Öka den offentliga närvaron på våra badplatser!

Beslutet expedieras till

1. Kristdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna,
anette.nordstrom@politiker.boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Alternativt förslag:

Öka den offentliga närvaron ytterligare på våra badplatser!

Ingen kan väl längre blunda för problemen med nedskräpning och skadegörelse på våra kommunala badplatser. Eftersom enbart fler sopkärl inte löser detta behöver vi pröva fler åtgärder.

Del 1.

Vi anser att vuxenvandrare fyller en väldigt viktig del i samhället där dem inte bara skapar lugn på utsatta platser men också har en möjlighet att vara blåljuspersonal förlängda arm. Men dessa grupper är inte tillräckligt finansierade och utgår mycket ifrån helt ideellt arbete! Vi anser att det bör finnas en koordinerande roll som jobbar för att bredda vuxenvandrarna i Borås och att detta bör utredas!

Del 2.

Nedskräpning är ett stort problem på våra badplatser och vi anser att man bör tömma dessa sopkärl mycket mer frekvent under sommarmånaderna, vi föreslår nämnden att utreda detta för att sopkärl skall kunna tömmas mycket mer frekvent för att skapa en trevlig stämning. Detta bör vara sopkärl som inte fåglar etc. kan komma in i.

Del 3.

Väktare löser inte hela problemet, men vid vissa utvalda dagar som inspark och skolavslutning så klarar inte vuxenvärlden av att hantera problematiken just nu, vi anser därför att väktare bör vara roterande vid områden där det finns vatten och därmed är en stor fara inte bara för skadegörelse utan också för våra barns liv.

Vi föreslår Fritid och Folkhälsonämnden att helt eller delvis rösta igenom detta alternativa förslag.

Magnus Jason

Anette Nordström

Jan Nilsson

Erik Hang
Handläggare
033-35 74 35Datum
2023-09-19Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00143 3.6.4.3

Initiativärende (V): Kulturhistoriska perspektiv på våra anläggningar

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden anser initiativärendet besvarat och lägger det till handlingarna.

Sammanfattning

Vänsterpartiet i Fritids- och folkhälsonämnden har lämnat in ett initiativärende avseende kulturhistoriska perspektiv på våra anläggningar, se beslutsunderlag 1.

Ärendet i sin helhet

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har fått i uppdrag att besvara det inskickade initiativärendet samt dom frågeställningar som gjorts kring renoveringen av Ryavallen.

Vilka kulturhistoriska avvägningar som har gjorts i samband med renoveringarna av Ryavallen?

Ryavallen är en av Borås kändaste byggnader där en otrolig mängd minnen skapats genom åren. Arvet förpliktar och Ryavallen är i princip den enda byggnaden som Fritids- och folkhälsoförvaltningen har ett ägar- och förvaltaransvar på. Den senaste större renoveringen skedde utomhus 2012 inför stundande Friidrotts-SM.

Eftertänksamhet och skyddsåtgärder har vidtagits kontinuerligt genom åren, exempel är när Borås stad bytte ut alla almarna på Skaraborgsallén mot ekar så bibehölls de stora karakteristiska almarna inne på Ryavallen. Den robusta huvudbyggnaden som byggdes av krigsbetong under andra världskriget har genom åren fått behålla sin utformning.

Stadsantikvarien är med sin expertis och myndighetsutövning välbekant med platsen och förvaltningen har ett nära samarbete. Historiska foton hänger inne på Ryavallen som en viktig påminnelse om de kulturhistoriska värdena.

Ryavallen har även fått kompromissa med omgivande utveckling, där den bortre långsidoläktaren har bytts ut mot Ryahallen och Borås Arena växte samtidigt fram på baksidan. Kritiken som framkommit mot beslutet att förvaltningen för cirka tretton år sedan tog bort den östra entrékonstruktionen

”Ryavallen”, har vi försökt få fram mer underlag på. Källor beskriver att det var kopplat till säkerhetsrisker efter rost och frostsprängningar som försvagade konstruktionen, men även att namnet Ryavallen skapade förvirring för publik till Borås Arena. I samma veva har kritik framkommit mot tidigare renovering av det före detta styrelserummet. Där har enklare renoveringar gjorts för att få rummet ljusare och mer mötesvänligt för föreningslivet.

Ryavallen har sedan 2004 ett rivningsskydd beskrivet i detaljplanen för huvudläktaren och ståplatsläktarna på kortsidorna. Plan och bygglagen reglerar mer allmänt även ett förvanskningförbud.

Hur kulturhistoriska perspektiv rent allmänt hanteras i samband med renoveringar av Fritids- och folkhälsoförvaltningens anläggningar

Vid arbeten i kulturhistoriska byggnader och anläggningar samarbetar Fritids- och folkhälsoförvaltningen och fastighetsägaren med stadsantikvarien för att behålla utformningen och identiteten. Pågående samverkan är exempelvis renoveringen av Boråshallen. Förvaltningen samverkar också med de föreningar som är hyresgäster, samt andra besökare. Ett exempel på pågående föreningssamverkan är vilka möjligheter och begränsningar som skyddet ger för den gamla ladugårdsbyggnaden vid Borås Ridhus.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har också förmånen att samarbeta med Borås idrottshistoriska sällskap och det är ett samarbete som kan fördjupas för ökad kunskap och skydd. Utemiljön är i sammanhanget minst lika viktig som byggnaderna och här försöker förvaltningen både vårda och lyfta fram det kulturhistoriska. Det sker genom att exempelvis anlägga motionsspår nära stenvägar och liknande betydelsefulla platser. Fritids- och folkhälsoförvaltningen är stolta över detta arv och har ett ansvar gentemot kommande generationer.

Beslutsunderlag

1. Initiativärende (V): Kulturhistoriska perspektiv på våra anläggningar

Beslutet expedieras till

1. Vänsterpartiet, anita.spjuth@politiker.boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Till fritid- och folkhälsönämndens sammanträde 2023-08-28:

Initiativärende V: Kulturhistoriska perspektiv på våra anläggningar

Ryavallen är en klassisk idrottsarena där många stora matcher har spelats, inte minst under fotbolls-VM 1958.

Vi har blivit kontaktade av allmänhet som anser att kommunen inte har tagit hänsyn till Ryavallens historik vid renoveringar på senare år. Bland annat lyfts att de tidstypiska skyltarna över vändkorsen är borta, se bifogade bilder.

Vi kan självklart se det funktionella perspektivet i att just denna skylt har tagits bort, då samma grindar numera används till Borås arena, men funderar rent allmänt på vilka eventuella kulturhistoriska avvägningar som har gjorts i detta och andra fall.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Vänsterpartiet att Fritid- och folkhälsönämnden beslutar:

- Att återrapportera till nämnden vilka kulturhistoriska avvägningar som har gjorts i samband med renoveringarna av Ryavallen
- Att återrapportera till nämnden hur kulturhistoriska perspektiv rent allmänt hanteras i samband med renoveringar av våra anläggningar

För Vänsterpartiet i Fritid- och folkhälsönämnden

Anita Spjuth

Entrén åren kring 2010

Entrén idag.

Initiativärende (KD): Bidrag till etniska föreningar

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden och Borås Stad har haft ett betydelsefullt samarbete med etniska föreningar för stadens framväxt. Framtidsanalyser påvisar vikten av att fortsätta samarbetet och stödet med ekonomiska bidrag som regleras i bidragsformer för Fritids- och folkhälsonämnden. Initiativärendet ska därmed avslås.

Sammanfattning

Kristdemokraterna i Fritids- och folkhälsonämnden har lämnat in ett initiativärende avseende bidrag till etniska föreningar, se beslutsunderlag 1.

Ärendet i sin helhet

Bidragsformer för Fritids- och folkhälsonämnden.

Borås Stad stöttar det viktiga föreningslivet på flera sätt, det ekonomiska stödet till bidragsberättigade föreningar regleras i reglementet; Bidragsformer för Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Reglementets övergripande text beskriver värdegrunden för Borås Stads bidragsformer på följande sätt;

” Föreningslivet i Borås har en lång tradition av goda företrädare och ett stort ideellt engagemang. Föreningar och organisationer är viktiga bärare av demokratiutveckling, är medskapare till ett gott liv och viktiga aktörer för att upprätthålla och utveckla en jämlik folkhälsa i Borås. Föreningar och organisationer är en förutsättning för att skapa arrangemang och tävlingar på såväl nationell som internationell nivå. Genom att erbjuda en meningsfull fritid för stadens invånare och sysselsätta barn, ungdomar och vuxna i aktiviteter och arrangemang skapas bryggor mellan generationer, kön och ursprung. Borås Stad ska stödja och skapa förutsättningar för föreningar och organisationer att utveckla sin verksamhet. Föreningar ska vara goda förebilder och arbeta för allas lika värde och för att motverka diskriminering, användandet av våld, alkohol och droger. Borås stads ekonomiska stöd ska vara likvärdigt och rättvist samt utgå från tydliga principer. Stöd till det civila samhället ska utgå från tillit och följas upp utifrån Överenskommelsens principer om självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet,

öppenhet och insyn. I Överenskommelsen med civilsamhället framgår det bland annat att ”Borås stad tar tillvara de idéburnas erfarenheter och särskilda kvaliteter och visar respekt för deras självständighet och oberoende”

Gruppen etniska föreningar

Föreningarna har traditionellt startats av personer som invandrat till Sverige och Borås för att med stöd från föreningen kunna få en trygghet i det nya landet och någonstans att samlas och umgås. De etniska föreningarna i Borås har bland annat starka band till arbetskraftsinvandringen, där nyanlända i princip stämplade in på arbetsplatserna i textilindustrin m fl. redan på sin andra dag i Borås. Föreningarna var helt avgörande för att det praktiska i vardagen skulle fungera för den enskilde, de stödfunktionerna är fortfarande viktiga.

En tillbakablick på Borås stads långa tradition av att stötta föreningarna påvisar att generationsskiftena i föreningarna normalt leder till att föreningsverksamheten på sikt upphör. Bidragsbestämmelserna ställer också krav på prestationer med exempelvis ett lägsta krav på 70 godkända aktiviteter per år för att få lokalbidrag. Föreningar med ökande snittålder orkar tillslut inte vara så aktiva när generationerna inte fyller på med ny kraft.

För de som flytt från sina hemländer har möjligheten till umgänge och stöd genom föreningen varit oerhört viktigt och dessa föreningar har i dagsläget generellt ett bredare åldersspektra med mycket barn- och ungdomsverksamhet, i synnerhet idrott. Flyktingar kan bära på trauma i olika grad och de kommer till Borås i olika åldrar, möjligheten att få röra på sig med idrott i en så bekväm miljö som möjligt är viktig. Steget därefter kan vara engagemang i en riktad idrottsförening, men ibland är det steget för stort om de exempelvis inte hållit på med den idrotten som barn.

Värdet för Borås Stad

Föreningsverksamheten för den enskildes folkhälsa, avlastning på behov av annan samhällsservice, det kulturella värdet och liknande är svårt att värdera.

Borås Stad samverkar aktivt med civilsamhället. I krisberedskapen blir behovet av samverkan ännu tydligare. Under flyktingkrisen från Ukraina eftersökte Borås Stad en Ukrainsk förening att samverka med och planera mottagning, få hjälp med översättning, planera skolgång och liknande. Föreningen fanns tyvärr inte då, men bildas nu. Borås stad har sammanfattningsvis haft stor nytta av samverkan och samarbete med etniska föreningar och kommer ha det framöver, särskilt i en osäkrare omvärld.

Utsatta områden

De etniska föreningarna har haft betydelse även när det gäller att underlätta för personer att integreras och komma in i föreningslivet över huvud taget. De har i många fall låga avgifter vilket gör att tröskeln för att ha möjlighet att kunna vara med blir lägre. Många av medlemmarna bor eller har bott i våra utsatta områden där nivån av föreningsanslutning är låg, men den hade med största säkerhet varit ännu lägre utan de etniska organisationerna.

Omvärldsanalys

Regeringsbeslut om slopade statsbidrag till etniska organisationer i höstens budget. Information citerat från Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor hemsida;

www.mucf.se/om-oss/aktuellt/regeringen-avser-att-avskaffa-statsbidraget-till-etniska-organisationer

”Statsbidraget till etniska organisationer infördes 2008 (Förordning 2008-63) och har sedan dess hanterats av Ungdomsstyrelsen och senare Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Bidragsformen ersatte det tidigare statsbidraget till organisationer som främjar integration från 2000 (Förordning 2000:216) och som handlades av dåvarande i Integrationsverket. Statsbidraget är på totalt cirka 19 miljoner kronor per år och fördelas på mellan 40 och 60 organisationer per år. Det statliga bidraget till organisationer bildade på etnisk grund syftar till att stärka organisationernas egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället.”

För att få en uppfattning om hur det ser ut i övriga landet har en enkel analys av andra kommuners bidrag genomförts. De kommuner som undersökts har varit Mark, Växjö, Södertälje och Landskrona. Denna visar på att etniska föreningar eller motsvarande (alla kommuner har inte det begreppet) får bidrag på något sätt, men det skiljer en del på vad de får bidrag för. Allt från att bara få bidrag för icke kulturbärande barn- och ungdomsverksamhet till att en kommun t.o.m. utvecklat stödet till denna typ av förening.

Översikt Fritids- och folkhälsonämndens bidrag till etniska föreningar

I Borås Stad fick 18 etniska föreningar bidrag på totalt ca 1 660 tkr under 2022. Detta är en minskning med ca 100 tkr jämfört med 2021 och prognosen för 2023 tyder på ytterligare ca 100 tkr i minskat bidrag. Trenden verkar alltså vara vikande för etniska föreningar. En del förklaras av att de tidigare fick bidrag för aktiviteter gällande läxhjälp och hemspråk, men detta togs bort vid bidragsreformen 2020. En annan förklaring är att föreningarna har problem med återväxten då andra och tredje generationens invandrare inte har samma band med ursprungslandet som föräldrarna och hellre engagerar sig utefter intresse, till exempel idrott eller kultur.

De bidrag som föreningarna får är framförallt Grundbidrag och Lokalbidrag, vissa har även Aktivitetsstöd och Verksamhetsbidrag. Det viktigaste bidraget här torde vara Lokalbidraget, som ger föreningarna större möjlighet att ha hyra/äga sin egen lokal. Om bidragen togs bort är förvaltningens bedömning att många blir tvungna att säga upp kontraktet, vilket skulle vara ett hårt slag för framförallt de äldre medlemmarna som har mycket av sitt umgänge genom föreningen. Här ser vi en risk för social isolering då det är ytterst tveksamt att dessa personer skulle engagera sig i en ”svensk” pensionärsverksamhet. Vi ser

även en risk att övriga åldersgrupper hamnar utanför föreningslivet i stort då de låga trösklar som vi tidigare nämnt inte skulle finnas på samma sätt.

Om bidragen till etniska föreningar upphör, har de möjlighet att mer renodlat söka bidrag som en ungdomsförening med verksamhet för barn 6-20 år. Ett flertal av föreningarna har idag ganska stor barn- och ungdomsverksamhet.

Bedömningen är att besparingen som i förslaget inte omfattar föreningar kopplat till våra nationella minoriteter, efter renodling till ungdomsverksamhet blir cirka 400-500 tkr.

Beslutsunderlag

1. Initiativärende (KD): Bidrag till etniska föreningar

Beslutet expedieras till

1. Kristdemokraterna, magnus.jason@politiker.boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Bidrag till etniska föreningar

Borås Stad delade 2022 ut 1,66 mnkr till etniska föreningar. Föreningar som kvalificerar sig för dessa bidrag är enligt Fritids- och folkhälsonämndens bidragsregler föreningar som arbetar för att "tillvarata olika etniska gruppers kultur och underlätta integration i det svenska samhället".

Att personer som har kommit till Sverige från andra länder vill hålla sina kulturer och traditioner levande är fullt naturligt. Men det är långt ifrån lika självklart att det behöver ske med stöd av skattepengar.

Föreningslivet har en avgörande roll för integrationen i vår kommun. Men om de etniska föreningarna bidrar till integration går däremot att diskutera. Integration sker framförallt i föreningar där intresse, inte etnisk bakgrund, står i centrum. I föreningar där barn och unga av olika härkomst och kulturer kan mötas för att utöva en idrott eller något kulturellt.

Kristdemokraterna Borås menar därför att det vore en betydligt bättre insats för integrationen att omfördela bidrag från etniska föreningar för att förstärka föreningsbidraget till övriga föreningar. Föreningar där människor med olika kulturer och bakgrund möts och där integration sker.

Enligt lag har kommunen ett ansvar för att de nationella minoriteterna (judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar) ska ha möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige och ett ansvar för att skydda de nationella minoritetsspråken. Vid borttagande av bidrag för övriga etniska föreningar behöver undantag göras för föreningar som företräder de nationella minoriteterna.

Föreningslivet är avgörande för integrationen och för att ge ungdomar framtidshopp, en meningsfull fritid och för att skapa möjligheter att mötas trots olika kulturell bakgrund. Därför behöver vi kraftsamla våra resurser där de gör som störst nytta.

Med anledning av ovan föreslår vi Fritids- och Folkhälsonämnden besluta att

- Nämndens bidragsregler ändras så att bidrag inte utbetalas till etniska föreningar, med undantag av föreningar som företräder nationella minoriteter, samt
- Medel som tidigare utbetalats till etniska föreningar framgent används för att stärka bidragen till övriga bidragsberättigade föreningar

För Kristdemokraterna

Magnus Jason
Harald Finlöf

